

ÍNDEX

	Pàg.
I. PRESENTACIÓ.	2
II. PROGRAMA DE TREBALL SOCIOEDUCATIU EN MEDI OBERT AMB EDUCADORS DE CARRER.	3
III. LLAR FUNCIONAL GREC PER A MENORS DE 14 A 18 ANYS EN SITUACIÓ DE DIFICULTAT SOCIAL.	10
IV. PROGRAMA D'EMANCIPACIÓ: "UN PONT PER A LA TEVA VIDA ADULTA".	15
V. PROGRAMA D'EDUCADORS FAMILIARS.	21
VI. SERVEI D'OCUPACIÓ DE LA MANCOMUNITAT DEL RAIGUER.	28
VII. ITINERARI D'ORIENTACIÓ I ACOMPANYAMENT PER A LA INSERCIÓ SOCIOLABORAL DE LA POBLACIÓ PENITENCIÀRIA.	34
VII I. TALLER DE NETEJA DE COTXES: "APRESENT A TREBALLAR".	42
IX. ESTUDI DE NECESSITATS I DISSENY DE PROPOSTA D'INTERVENCIÓ PER A RECLUSOS AMB PROBLEMES DE SALUT MENTAL	48
X. QUADRES FINANÇAMENT ASSOCIACIÓ	50

I. PRESENTACIÓ.

Presentam els diferents programes que el Grup d'Educadors de Carrer i Treball amb Menors (GREC) ha dut a terme durant l'any 2005.

El GREC és una entitat sense afany de lucre, constituïda l'any 1987, que desenvolupa el seu treball socioeducatiu, d'acord amb els estatuts, en diferents sectors de població en situació de risc, dificultat i conflicte social.

Són finalitats de l'Associació:

- Millorar la qualitat en l'atenció d'infants, joves i les seves famílies que es troben en situació de dificultat i/o conflicte social.
- Promoure el reconeixement social i tècnic dels educadors de carrer i del treball socioeducatiu en medi obert amb menors i joves.
- Intervenir en medi obert, especialment amb educadors de carrer, per a prevenir i actuar davant situacions de desadaptació social.
- Col·laborar amb l'administració competent en l'adequada protecció dels menors desemparats i en el suport d'aquells que deixen la xarxa de protecció de menors.
- Facilitar la integració social dels joves interns del centre penitenciari, així com donar suport als reclusos i exreclusos en el seu procés d'inserció sociolaboral.
- Intervenir i actuar en el procés socioeducatiu dels joves en situació de conflicte social sotmesos a mesures judicials.
- Facilitar el procés de formació i incorporació laboral, especialment dels joves i, en general, d'aquelles persones en situació de dificultat social.
- Realitzar i fomentar estudis i investigacions sobre temes relacionats amb el treball socioeducatiu.
- Realitzar accions formatives per a la difusió del model de treball socioeducatiu de l'Associació.
- El seguiment i la denúncia de les actuacions relacionades amb la infància i joventut que, realitzades per serveis públics o privats, no ofereixin un nivell adequat de qualitat i/o siguin perjudicials per als menors.

Per assolir aquestes finalitats, durant l'any 2005, hem organitzat la nostra tasca entorn de dues grans àrees de treball: àrea d'intervenció socioeducativa amb menors i àrea d'inserció laboral.

La memòria conjunta dels diferents programes pretén donar una visió de conjunt de la tasca que realitza la nostra Associació. Cada programa realitza la seva memòria tècnica, a continuació sols presentam una breu síntesi de l'objecte del programa i un resum i valoració de les principals accions realitzades durant l'any 2005.

II. PROGRAMA DE TREBALL SOCIOEDUCATIU EN MEDI OBERT AMB EDUCADORS DE CARRER.

DESCRIPCIÓ DEL PROGRAMA.

Davant situacions de dificultat i conflicte social, sabem que generalment s'intervé massa tard i d'urgència. La intervenció preventiva des d'atenció primària pot possibilitar que no es generin els conflictes posteriors.

Ens trobam amb infants i joves que han iniciat processos d'exclusió social, és a dir, estan fora de circuits normalitzats: escola, mercat de treball, entitats,... Aquesta població ha de ser atesa des del seu medi amb una orientació preventiva. Són necessàries figures professionals que puguin retornar a circuits normalitzats aquestes persones. El programa proposa l'atenció directa en el lloc on es troben, emprant com a principal eina la relació individual i de grup com a condició de possibilitat dels processos de canvi.

OBJECTIUS.

Envers els infants i joves:

- Afavorir el seu desenvolupament integral mitjançant el descobriment i increment de llurs recursos físics, intel·lectuals i afectius.
- Potenciar la capacitat de desimboltura, la socialització, en un medi normalitzat.
- Ampliar els seus coneixements i afavorir l'adquisició d'una consciència crítica de la realitat.
- Donar suport i orientació en aquells aspectes socioeducatius que requereixen una solució immediata (escolarització, treball, prevenció del consum de substàncies tòxiques, maltractaments, conflicte social,...).

Envers l'entorn social (família, barri o poble, altres serveis):

- Potenciar els mitjans de sensibilització perquè la comunitat prengui consciència de les causes de la situació de dificultat social dels seus infants i joves.
- Proporcionar a les institucions de la comunitat: escola, centres culturals, associacions, elements de judici i alternatives en la relació educativa amb els menors.
- Donar suport i encoratjar a la creació d'estructures de participació per al temps lliure dels infants i joves dels barris o pobles.
- Orientar les famílies en les pautes educatives adequades i en la cura dels infants.

POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

L'educador de carrer actua amb nins i joves entre 8 i 21 anys aproximadament, que es troben en situació de dificultat social i que sovint manifesten conflicte social. Entenem per individu en situació de dificultat social aquell que mostra unes mancances en el seu desenvolupament a causa d'una confluència de variables personals i de l'entorn que dificulten la seva socialització (família, escola, barri/poble, treball,...).

METODOLOGIA.

La intervenció educativa en medi obert es planteja en tres àmbits íntimament relacionats i complementaris.

- Àmbit individual - familiar: L'educador realitza projectes individuals d'intervenció (PEI) amb aquells infants i joves amb els quals manté una relació refermada.

El projecte individual comporta incidir, a més de en l'individu, en els agents socials del seu entorn: família, entitats del barri, escola, etc.

El seguiment individualitzat implica, alhora, una estreta coordinació i treball en comú amb: Equip Municipal de Serveis Socials, Jutjat de Menors, Servei de Menors del Consell de Mallorca, etc.

- Àmbit grupal: És aquest el marc més adequat per l'afirmació de la pròpia identitat del menor. De l'anàlisi, coneixement i contacte amb els grups d'infants i joves en situació de dificultat i/o conflicte social sorgeixen projectes d'intervenció grupals.

Els projectes d'intervenció dirigits a grups de menors tenen per objecte treballar temes com el lleure, l'esport, les activitats socioculturals, la inserció laboral, la inserció social en altres grups d'iguals, l'escolarització, la prevenció de l'absentisme escolar,...

- Àmbit comunitari: El punt de partida és la potencialitat del territori i dels recursos amb els quals compta la comunitat.

En molts casos els projectes específics comunitaris pretenen la promoció, mobilització o creació de recursos.

FONTS DE FINANÇAMENT.

Conveni amb el Ministeri de Treball i Afers Socials i amb els Ajuntament d'Artà, Bunyola, Palma, Puigpunyent, Sóller i la Parròquia de Sant Roc (Son Roca) i Contracte de Serveis amb la Mancomunitat del Raiguer (Binissalem, Campanet, Consell, Lloseta i Sta. Maria del Camí) i els Ajuntaments d'Esporles, Lluçmajor i Manacor. També s'ha comptat amb subvencions del Govern Balear (Conselleria de Presidència i Esports i Conselleria de Salut i Consum).

AVALUACIÓ 2005.

Nombre de casos connectats i amb seguiment

	Casos connectats	Casos amb seguiment
TOTAL	1952	568

Síntesi de les intervencions realitzades

ÀMBIT	N. Intervencions	TIPUS D'INTERVENCIÓ	
Personal	1206	- Adquirir habilitats personals, socials i de comunicació. - Millorar l'autoestima. Facilitar la integració grupal. - Acompanyar processos, escoltar, estar a prop.	- Prendre consciència de les pròpies capacitats personals. - Reconèixer i expressar necessitats.
Familiar	682	- Millorar les relacions familiars. - Donar suport, pautes i estratègies educatives a la família.	- Reconèixer les necessitats del sistema familiar.
Salut	408	- Adquirir hàbits higiènics, d'alimentació... - Conèixer les conseqüències del consum de substàncies tòxiques. - Acompanyar a serveis i recursos.	- Conscienciar sobre malalties de transmissió sexual i embarassos no desitjats.
Escolar	758	- Informar i sensibilitzar l'escola envers la situació del menor. - Reforç de l'assistència a l'escola.	- Reforçar la integració escolar. - Escolaritzar els menors.
Sociojurídic	134	- Acompanyar durant processos judicials i informar del seu desenvolupament.	- Donar suport a mesures educatives
Laboral	374	- Motivar a la feina. - Informar i acompanyar a recursos especialitzats.	- Assessorar i informar en matèria d'ocupació – Adquirir habilitats de recerca de feina.
Lleure	508	- Treballar la integració en recursos grupals i comunitaris.	- Oferir alternatives de lleure.
Altres	203	- Acompanyar els menors i famílies a recursos especialitzats.	

Intervenció amb grups.

	Grups connectats	Grups amb seguiment	Seguim. habitual	Seguim. Puntual
BINISSALEM	10	3	2	1
BUNYOLA	22	9	5	4
CAMPANET	5	0	0	0
CONSELL	6	2	1	1
ES MOLINAR	8	7	6	1
ESPORLES	13	4	1	3
LLOSETA	16	5	3	2
LLUCMAJOR	34	13	6	10
MANACOR	25	17	11	6
PUIGPUNYENT	3	2	1	1
SOLLER	8	4	2	2
SON ROCA	6	3	2	1
CALA MAJOR	3	3	1	2
STA. MARIA DEL CAMÍ	8	3	2	1

Síntesi dels projectes realitzats a l'àmbit grupal (40 projectes)

PROJECTES ÀMBIT GRUPAL:	
Futbol lloseta	- Afavorir la integració comunitària amb activitats de lleure normalitzades.
Pekes plaça-Lloseta	- Interioritzar valors bàsics de convivència (respecte i tolerància).
Trio Lloseta	- Augmentar les habilitats socials i la resolució de conflictes.
Grup Nines	- Donar eines per desenvolupar unes habilitats socials que afavoreixin el seu procés d'integració.
Sa mostra Binissalem	- Acceptar normes i límits.
Callejon	- Treballar hàbits i habilitats socials com a puntualitat, higiene, convivència, treball en equip.
Edad del pavo	- Assessorar i acompanyar en la recerca de feina.
Bus jove	- Informar dels riscos del consum de drogues (prevenció)
Futbito Consell	- Seguiment escolar.
Futbito Sta Maria	- Contactar amb les famílies i aconseguir permís d'intervenció.
Acampada joves des Raiguer	- Prevenció de malalties de transmissió sexual i prevenció d'embarassos.
Suport a l'escola d'estiu	- Prevenir pràctiques sexuals de risc a partir de la informació i també de la conscienciació de la importància d'usar els mètodes anticonceptius.
Suport a l'escola d'estiu	- Crear un espai per alliberar l'agressivitat i la tensió mitjançant l'esport.
Treball amb centres educatius	- Augmentar la tolerància a la frustració.
Futbet Molinar	
Sortir del Molinar	
Guapas	
Educació afectiu-sexual	
Naum	
Sortides	
Equip de futbet mixt	
Grupo de Chicas	
Sortides estiu	
Futvolei	
Futbol 7	
Integració	
Diades de Futbol	
Plaça Indústria	
Flamenc	
Voluntariat amb Adolescents	
Acompanyament Casal de Joves	
Nou educador	
Projecte de Suport Escolar	
Treball amb IES	

Grup Hip Hop	<ul style="list-style-type: none"> - Millorar l'autoestima i autoconcepte - Conèixer la realitat i necessitats dels nins per a una possible intervenció - Propiciar nous contactes i refermar la relació amb els grups i joves .
Sortides estiu 2005	
Gaudeix del futbol	
Psicomotricitat i massatge infantil	
Futbol Callejero	
Taller de percussió	
Acostar-se al Casal	

Síntesi els projectes realitzats a l'àmbit comunitari (61 projectes)

PROJECTES ÀMBIT COMUNITARI :	<ul style="list-style-type: none"> - Millorar la integració del nin. - Millorar les relacions escola-família a partir del coneixement mutu . - Mediar per treure acords comuns respecte de l'educació del nin- jove. - Treure pactes comuns: família-jove-escola per a un millor desenvolupament educatiu del menor - Establir un vincle més fort amb els casos de seguiment i contactar amb nous joves susceptibles d'una futura intervenció - Fomentar actituds de coneixement i respecte cap a altres cultures. - Donar a conèixer activitats i costums d'altres pobles. - Fomentar activitats de participació comunitària. - Facilitar la integració dels joves en activitats del poble que cobreixin les seves necessitats socioeducatives - Coordinacions quinzenals o mensuals amb els centres educatius. - Revisió de casos en els que ja s'ha estat realitzant una intervenció conjunta amb altres professionals i estudi de nous casos. - Definició de la intervenció, recerca d'estratègies i repartiment de tasques. - Proporcionar elements de reflexió sobre la situació i treball amb els menors de l'IES. - Establir relacions positives amb l'IES. (equip de direcció, orientació, personal docent etc.). - Reduir el nombre de consumidors entre els joves. - Portar accions conjuntes encaminades a la prevenció primària.
Apropament família -Escola	
Bus d'estiu Lloseta-Binissalem	
Taller afectiu-sexual al casal	
Diada intercultural Lloseta	
Reforç escolar Lloseta	
Coordinació centres educatius	
Apropa't al casal	
Treball amb l' IES	
Reutilització dels llibres de text.	
Acampada jove	
Suport a l'escola d'estiu	
Comissions escolars	
Festa al Molinar de CSMM Litoral de Llevant	
Diada interbarris d'activitats	
Reforç escolar	
Multiactivitats	
Escola d'estiu	
Comissions Escolars	
Bons al·lots i feiners	
Maig cultural	
Comissió d'entitats	
Suport escolar	
Festes patronals	
Conocer y dar a conocer	
Clupet	
PISE	
Coordinació amb l'escola Gabriel Comes i Ribas	
Taller de sexualitat	
Casal de joves de Puigpunyent	
Estiu actiu 2005	
Guarderia de l'Escola de Mares	
Casal Obert	
Sensibilització	
Integració	
Activitats d'Estiu	
Suport Escolar	
Som joves	
Diades de futbol	
Intervenció envers l'absentisme	

Aula-taller Agropecuària	<p>- Dur a terme coordinacions setmanals, mensuals... (dependrà de cada centre), per intercanviar informació i obtenir elements que permetin una millor intervenció i seguiment del menor.</p> <p>- Potenciar els mitjans de sensibilització perquè l'entorn comunitari prengui consciència de les causes de la situació de dificultat dels seus infants i joves.</p>
Treball amb Centres Educatius	
Casal de Joves	
Futbet amb el Casal de Joves	
Suport escolar	
Joves	
Futbet	
Treball amb CEP	
Club d'esplai	
Treball amb Xarxa Amb Centres Educatius	
Suport Educatiu	

Nombre de recursos amb els que existeix coordinació

	N. DE RECURSOS	N. BENEFICIARIS	N. COORDINACIONS
TOTAL	512	2525	2053

Valoració i perspectives de futur.

Durant 2005 el Programa de Treball Socioeducatiu a Medi Obert (PTSMO) s'ha implementat a 12 municipis de Mallorca, a través de la tasca duta a terme per 16 educadors de carrer.

Enguany es van tancar els projectes que es desenvolupaven a Manacor i Puigpunyent, mentre que es va començar a Campanet (20 hores setmanals).

Dels projectes realitzats pels educadors als diferents municipis n'hi ha dos que es repeteixen amb una certa freqüència i volem destacar: futbet i reforç escolar.

El primer respon a la utilització d'una motivació bastant estesa entre el jovent, per treballar normalment habilitats socials, adquisició de límits i hàbits d'higiene. Habitualment van dirigits a adolescents i, depenent del pressupost i el nombre d'al·lots, disposa o no d'un entrenador.

Curiosament el fet de tenir una quantitat significativa de projectes en que el centre d'interès és el futbet, ha permès la realització de diades, en les quals participen els diferents grups de joves que tenen els educadors. Aquestes diades, amb una periodicitat trimestral, han suposat un element motivador per als joves i un espai per consolidar els aprenentatges socioeducatius realitzats al projecte.

L'altre tipus de projecte que es repeteix amb una certa freqüència és el de suport escolar. Aquests solen anar dirigits a nins i nines de primària que presenten dificultats de caràcter socioeducatiu. Aquests projectes compten sempre amb una figura de recolzament, que permet a l'educador centrar-se en el treball socioeducatiu.

L'experiència en aquests projectes ens ha indicat que és necessària una bona coordinació amb els centres educatius (sobretot amb els tutors) i amb els pares.

Un altre aspecte que volem destacar és la integració de l'educador de medi obert en la xarxa de serveis socioeducatius del territori, sobretot a dos nivells: Serveis Socials Municipals i Instituts d'Ensenyança Secundària Obligatòria.

Pel que fa al primer aspecte, ja des de fa anys s'ha avançat molt en la integració de l'educador de carrer com a un professional més en la estructura de Serveis Socials. Fruit d'aquest procés, el present any s'han realitzat bones dinàmiques de treball conjunt amb professionals de la xarxa de Serveis Socials del territori, fet que ha permès una major coordinació i una millora en la integració de l'educador en l'estructura de Serveis Socials.

Pel que fa als espais de regulació de l'equip, volem destacar que enguany s'ha convidat els treballadors socials dels municipis a la formació contínua que desenvolupam des del programa amb dues finalitats. La primera és la d'enriquir la formació amb la participació d'altres professionals que fan feina amb els educadors des d'un altre rol. La segona és la de recolzar el clima de treball en equip que es dona als municipis.

Finalment volem deixar constància, un any més, d'algunes situacions que apareixien sovint, que ens preocupen i ens indiquen cap a on convé dirigir els nostres esforços. Aquestes situacions continuen apareixent en igual o major mesura: problemàtiques de salut mental en nens i joves; situacions de xenofòbia i conflicte racial; deficiències en el treball coordinat amb alguns professionals; criminalització comunitària i institucional de les conductes de nens i joves; i el mode en què des d'alguns centres escolars, especialment d'educació secundària, s'aborden les situacions de conflicte.

III. LLAR FUNCIONAL GREC PER A MENORS DE 14 A 18 ANYS EN SITUACIÓ DE DIFICULTAT SOCIAL.

DESCRIPCIÓ DEL PROGRAMA.

La llar funcional és un centre residencial que acull menors de 14 a 18 anys amb expedient obert al Servei de Menors.

Amb els al·lots que necessiten aquest recurs es realitza una tasca educativa des de l'atenció personalitzada. Es fa un procés d'acompanyament en aquests difícils anys de les vides dels menors, tot orientant-los cap a un retorn familiar en els casos més favorables, o una vida independent quan no hi ha referents familiars o són negatius per al menor.

A l'any s'atén una mitjana d'entre 9 i 12 menors.

OBJECTIUS.

Els objectius generals com a centre són:

- Ser un recurs que ofereixi als menors: protecció, educació, seguretat, manutenció, estima i suport en funció del seu desenvolupament evolutiu.
- Ser un recurs vàlid d'atenció dels menors, en règim residencial, com a entitat col·laboradora del Consell Insular de Mallorca.
- Potenciar el desenvolupament integral dels menors mitjançant l'elaboració, actualització i revisió periòdica del PEI (Projecte Educatiu Individual), tenint sempre present que l'objectiu principal és assolir la seva autonomia personal.
- Procurar tots els recursos necessaris - humans, materials, d'infraestructura, metodològics -, que permetin l'atenció educativa de la vida quotidiana dels menors, a temps complet i de forma ininterrompuda durant tot l'any.
- Fomentar la inclusió i participació progressiva dels residents en aquells àmbits on es desenvolupen les capacitats socialitzadores de cada individu: família, escola, treball, lleure, etc.

A l'àmbit grupal:

- Exercitar la dinàmica relacional, articulada especialment des de la dinàmica de la vida quotidiana i les activitats de lleure que es realitzen en grup, per tal de potenciar una participació activa en la vida de la Llar i un aprenentatge de les habilitats de comunicació.

A l'àmbit individual:

- Estimular l'autocontrol i afavorir progressius graus d'autonomia.
- Afavorir el retorn a la família o, en el seu cas, possibilitar la independència personal i econòmica mitjançant una situació més o manco estable.

- Ajudar a la recuperació de la confiança en ells mateixos.
- Procurar que obtinguin un balanç positiu de les seves experiències vitals.
- Normalitzar els hàbits propis de la vida quotidiana.
- Assolir un conjunt d'habilitats socials que afavoreixin la seva integració.
- Afavorir el retorn a la família o, en el seu cas, possibilitar la independència personal i econòmica.

POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Els menors atesos a la Llar presenten unes característiques de caire personal, familiar i d'entorn de procedència, moltes vegades comunes a tots ells.

Parlam de joves que:

- Per diferents motius no poden viure a la seva llar familiar. Generalment per desestructuració familiar, inhibició dels pares en l'educació dels fills.
- Generalment ja han passat per altres centres d'acolliment o bé han complert mesures acordades pel Jutjat de Menors.
- Tenen sentiments de rebuig davant grups d'iguals normalitzats.
- Amb freqüència presenten fracàs escolar: tenen un nivell acadèmic tan baix que la seva autoestima es veu afectada.
- Senten frustració i rebuig, tenen dificultats per a relacionar-se amb la gent i per a establir vincles afectius.
- No cal oblidar que, tot i que són joves amb circumstàncies especials, també tenen els trets característics dels adolescents normalitzats.

Entre les necessitats que detectam s'hi troben:

- Consolidar el seu procés d'integració personal i social.
- Sentir-se acceptat i valorat en grups normalitzats d'iguals.
- Trobar referències estables, estructurants de la seva personalitat, a nivell relacional i afectiu
- Desenvolupar la seva maduresa personal, l'autoestima i una imatge positiva d'ells mateixos.
- D'educació bàsica i formació pel treball.
- Desenvolupar les habilitats socials bàsiques.
- Trobar una perspectiva de futur socialment vàlida.

METODOLOGIA.

Els instruments bàsics per a treballar la vida quotidiana són:

- El Projecte Educatiu de Centre: És el marc de referència del treball quotidià. Conté els principis i criteris de la intervenció professional a realitzar.
- El Pla d'Actuació Anual. És l'eina de programació que concreta el treball a realitzar durant l'any. En el pla s'assenyalen els objectius a assolir, les estratègies, les activitats i els indicadors per aconseguir els objectius.

- El Projecte Educatiu Individualitzat (PEI). En el PEI, es recullen les característiques del menor, la família i l'entorn, així com la valoració i proposta de treball a realitzar. El PEI s'articula en àrees de treball: àrea personal, familiar, escolar, laboral i lleure. El PEI s'estructura en objectius, estratègies, activitats i indicadors.

FONTS DE FINANÇAMENT.

Contracte amb l'Institut de Serveis Socials i Esportius de Mallorca.
Conveni amb el Ministeri de Treball i Afers Socials.

AVALUACIÓ 2004.

Nombre de menors atesos: 9

Edats dels menors atesos:

Nombre i motiu de les baixes del centre:

Edat	N. Menors
14 anys	--
15 anys	1
16 anys	5
17 anys	3

Motiu	N. Baixes
Per majoria d'edat. Vida independent.	1
Per retorn familiar	2
Per ingrés a centre de reforma.	1
TOTAL	4

Mesures administratives de l'Entitat pública:

Guarda	5
Tutela	4

Accions realitzades

ACCIONS	N. Usuaris
Àmbit individual	
Processos d'internament i alta	6
Estudi de demandes d'internament que no foren alta	5
Processos de desinternament i baixa	4
Tutories	9
Elaboració de Projectes Educatius Individualitzats (PEI)	6
Seguiment i avaluació periòdica de menors	6
Reunions de coordinació amb serveis especialitzats per al seguiment de casos	7
Vida quotidiana. Atenció educativa	
Relació quotidiana amb els menors	9
Assemblea del grup de menors	9
Tasques domèstiques	9

Àrea familiar	
Reunions amb famílies dels menors. Entrevistes	7
Elaboració i seguiment d'acords de col·laboració centre-família	7
Visites domiciliàries	5
Coordinació amb altres professionals	7
Àrea escolar	
Escolarització de menors	1
Reunions amb tutors i orientadors	1
Seguiment de menors escolaritzats.	1
Àrea de formació i inserció laboral	
Inscripció de menors en recursos formatius ocupacionals	7
Suport i acompanyament en la recerca d'ocupació	5
Recolzament i seguiment de menors que han estat contractats	--
Informació sobre recursos insertius	7
Activitats d'elaboració de currículums, afrontar entrevistes, etc.	5
Àrea de lleure	
Participació de menors en activitats de lleure (campaments, activitats, cursos...)	6
Activitats de lleure del propi centre (tallers, acampades, excursions, activitats culturals...)	7
Àrea de salut	
Consultes mèdiques generals	5
Atenció psicològica	3
Atenció psiquiàtrica	3
Tasques per a l'adquisició de hàbits higiènics	9
Tasques per a l'adquisició de hàbits alimentaris	7

Valoració i perspectives de futur.

Durant el període que comprèn aquesta Memòria, entenem que s'han complert satisfactòriament les previsions del programa. L'experiència que tenim acumulada ens permet oferir un servei de major qualitat i un treball socioeducatiu més complet i adaptat a la realitat dels usuaris.

Les relacions mantingudes amb les diferents administracions i serveis públics i privats han estat positives. Mereix especial esment el conveni amb el Ministeri de Treball i Afers socials que a través de la seva subvenció permet bona part de la realització del projecte.

També volem destacar que el conveni amb del Consell de Mallorca, administració competent en matèria de protecció de menors, s'ha desenvolupat segons el previst, tot mantenint una correcta relació de col·laboració.

Des del punt de vista socioeducatiu, volem destacar alguns aspectes que considerem especialment importants i significatius:

Destacam alguns aspectes que consideram especialment importants i significatius pel que ha estat la tasca socioeducativa desenvolupada a la Llar:

- Una de les qüestions abordades aquest any ha estat l'educació afectivo sexual dels nostres al·lots. Fruit d'aquesta reflexió, hem pogut posar per escrit el nostre mode i manera de plantejar i actuar en un tema tan important. Estam satisfets del resultat, ja que el que hem compartit i deixat escrit és el que fem en el dia a dia amb els nostres joves.**
- Un cop més al llarg de la nostra dilatada experiència, hem posat sobre la taula els registres que usam amb la intenció d'optimitzar-los. Hem realitzat petits retocs, però sobretot, hem validat els esmentats registres. Aquestes eines continuen sent vitals per transmetre la informació entre els membres de l'equip i per fer el seguiment acurat dels nostres xavals.**
- També hem tractat un tema difícil i vital pels que treballem en el camp de l'educació social, ens referim a l'anomenada "síndrome de burnt out". L'hem abordat des de la perspectiva de l'autocura dels professionals. Hem compartit reflexions i experiències amb companys nostres d'altres programes i hem arribat a consensuar algunes claus per millorar la nostra pròpia autocura com a professionals.**
- Una residència com la nostra, oberta les 24 hores del dia tots els dies de l'any, amb un sòlid equip de professionals, no podia deixar de plantejar-se oferir els seus recursos a altres joves, a més dels que resideixen de forma permanent. Hem realitzat algunes experiències en aquest sentit que ens han obligat a preparar i planificar millor les activitats lúdiques que veníem fent. És una qüestió oberta de cara al futur.**
- Un cop més hem d'insistir, com en anys anteriors, que hem hagut de recórrer a psiquiatres privats per atendre la salut mental d'alguns dels nostres residents. El Servei Públic de psiquiatria per a adolescents continua sent molt lent. Lentitud que es torna exasperant quan a més a més cal adjuntar proves d'altres serveis per fer diagnòstics.**
- Darrerament s'han produït canvis en l'equip educatiu, ja que una part dels educadors han acabat la seva tasca. Destacar el bon funcionament de l'equip anterior i la capacitat de tots els membres de l'equip (antics i nous) per assimilar el canvi des del companyerisme, respecte, solidaritat i la bona comunicació. La manera com s'ha abordat aquest canvi de l'equip educatiu de la Llar, ha fet que la nostra tasca amb els menors no es veiés en cap moment perjudicada.**

De cara a l'any pròxim, ens plantegam fonamentalment treballar aquests aspectes:

- Planificar i reforçar les activitats d'oci que realitzam a la Llar.**
- Fomentar hàbits saludables en els nostres menors.**
- Plantejar l'adequat abordatge socioeducatiu dels joves amb problemes de salut mental. Volem continuar amb la nostra formació en temes de salut mental. Ens plantegam aquest any, conèixer en profunditat els trastorn del comportament més freqüents en els joves que ens arriben, i continuar amb la reflexió sobre les eines que empram amb aquests joves**
- Revisar i millorar el mètode que utilitzam i els recursos amb què comptam per escometre els processos d'inserció laboral.**
- Potenciar els processos d'autonomia i emancipació dels nostres residents. Ja que aquest any tenim un grup de joves propers a la majoria d'edat, volem reflexionar sobre com podem potenciar millor les seves capacitats per tal que adquireixin un major grau d'autonomia personal per a la seva futura emancipació.**
- Reflexionar sobre els abusos sexuals, des del punt de vista del jove abusador com del jove abusat.**

IV. PROGRAMA D'EMANCIPACIÓ: "UN PONT PER A LA VIDA ADULTA".

Projecte de suport, seguiment i mediació per a joves d'ambdós sexes procedents de la xarxa de protecció de menors.

DESCRIPCIÓ DEL PROGRAMA.

Partint de l'experiència de la implementació del programa "*Un pont per a la teva vida adulta*" (des de juliol '98) i de la gestió de la Llar Funcional per a joves de 14 a 18 anys, s'ha pogut constatar que, una vegada acabat el recurs institucional, els joves que han estat protegits pel Servei de Menors residint a un centre, es veuen abocats a la vida adulta sense que s'hagi assolit un procés de transició adequat.

Una vegada han complert els 18 anys s'interromp de cop el procés educatiu que s'ha realitzat en les diferents institucions, i que es centrava, fonamentalment, en assolir una maduresa personal que li permetés una inserció social normalitzada.

Davant la necessitat de no interrompre el procés educatiu dels al·lots i al·lotes que han passat per la xarxa de protecció de menors un cop arribada la seva majoria d'edat, es pretén oferir, a través de professionals especialitzats, un suport i acompanyament per tal de garantir la consolidació del procés d'autonomia i maduració del jove, i facilitar la integració social de forma normalitzada. Per això els professionals realitzen un seguiment personalitzat d'aquests joves i es coordinen amb els recursos comunitaris necessaris per assolir els objectius proposats.

OBJECTIUS.

Objectiu general:

Consolidar el procés d'autonomia i maduració personal del jove per tal de facilitar la seva integració social de forma normalitzada.

Objectius específics:

- Prendre consciència de les dificultats que impedeixen una integració social normalitzada.
- Aconseguir un habitatge adient a les seves necessitats.
- Adquirir les habilitats personals i socials que li permetin relacionar-se adequadament amb els altres i amb el seu entorn.
- Inserir-se en el món laboral.
- Aprendre pautes que l'ajudin en l'organització adequada de la vida quotidiana i del lleure.

POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Joves d'ambdós sexes que estan o han passat pel sistema de protecció de menors, i que acaben el seu procés dins el circuit de protecció per raons d'edat.

Ens adreçam a aquells joves que pels motius que siguin - impossibilitat o no conveniència del retorn familiar, immaduresa personal, etc.- no tenen garantida la seva plena autonomia i integració social un cop finalitzada la mesura de protecció.

METODOLOGIA.

- Avaluació contínua de les necessitats dels joves. El programa pretén donar una resposta individualitzada al jove. Per això és necessari, en primer lloc, conèixer la seva situació personal i, en segon lloc, esbrinar aquells factors que li impedeixen o dificulten la seva integració social normalitzada.

- Personalització del suport, acompanyament i recolzament dels joves. Entenem que aquesta és la clau de volta del com volem fer la tasca educativa.

- La relació educativa, a més de totes les ocasions d'acompanyament (recerca de feina, recerca d'habitatge, etc.) que es puguin donar com a propícies per a l'establiment i consolidació d'aquesta relació, té un moment important que anomenem tutoria. L'objectiu principal de les tutories serà acordar entre el professional i el jove, el projecte educatiu individual –objectius, accions, estratègies, acords, etc., per dur a terme la intervenció concreta que es pretén realitzar amb el jove- i el seguiment del PEI. Aquest seguiment es duu a terme mitjançant contactes periòdics –periodicitat que s'establirà en cada cas- de l'educador amb el jove.

- Coordinació i col·laboració amb els centres i recursos que han atès anteriorment els beneficiaris.

- Coordinació amb recursos externs: serà una tasca important dels professionals que hagin de dur a terme el projecte. És la tasca de mediació entre el jove i la comunitat.

FONTS DE FINANÇAMENT.

Contracte amb l'Institut de Serveis Socials i Esportius de Mallorca.
Conveni amb el Ministeri de Treball i Afers Socials.
Subvencions del Govern Balear (Conselleria de Presidència i Esports).

AVALUACIÓ 2005.

Perfil dels joves atesos:

	Homes	Dones	Total de casos
17 anys	4	1	5
18 anys	5	3	8
19 anys	4		4
20 anys	3	1	4
21 anys	4	1	5
22 anys	1		1
23 anys	1		1
24 anys	2		2
TOTALS	24	6	30

Accions realitzades.

Encara que la intervenció que es realitza des d'aquest programa és fonamentalment individual, durant l'any 2005 també s'ha treballat a partir d'altres àmbits de caire més grupal, com han estat:

- Les dinàmiques grupals, s'han realitzat unes 21 activitats grupals, bàsicament de caràcter lúdic (sopars, sortides fora de Palma, sortides al cinema, activitats culturals etc.).
- El pis/pont d'emancipació és un recurs d'habitatge orientat cap a aquells usuaris que duen al manco 6 mesos participant en el programa. Ha atès 5 joves al llarg de l'any. La intensitat de l'atenció ha estat molt diferent. Tres acabaren l'estada durant el mes d'abril. En el mes de juny entraren dos nous usuaris, dels quals un va romandre al pis només durant quinze dies, i l'altra, una al·lota, encara està al nostre recurs.
- El Projecte d'unitats d'informació jove. S'ha participat amb la Direcció General de Joventut del Govern Balear, i amb la finalitat de formar corresponsals juvenils i posar en marxa punts d'informació. El programa pretén ensenyar a joves perquè siguin capaços de manejar la informació i transmetre-la, a través de punts d'informació. Onze joves, quatre més que l'any anterior, han participat com a informadors juvenils.

Per recollir les intervencions individuals realitzades amb els joves s'ha elaborat la taula que ve a continuació, on es veuen les diferents accions que s'han dut a terme a partir dels projectes educatius individualitzats. Aquesta taula està dividida en les diferents àrees de treball en què s'intervé amb els joves: personal, familiar, d'habitatge, laboral, sanitària, de lleure i judicial.

	Nombre d'activitats	Nombre de beneficiaris
1.- Intervencions àrea personal		
1.1.- Elaboració dels PEIS (projectes educatius individuals)	49	23
1.2.- Tutories individuals · Augment de l'autoestima · Potenciació autonomia personal · Millora relacions personals · Adquisició autocontrol de les emocions	189	22
2.- Intervencions àrea familiar		
2.1.- Intervenció en la família	128	19
3.-Intervencions a l'àrea d'habitatge		
3.1.- Prospecció de les necessitats individuals	131	19
3.2.- Orientació en la recerca d'habitatge	114	12
3.3.- Coordinació amb recursos externs	37	11
3.4.- Orientació per a l'administració de recursos econòmics	152	11
3.5.- Preparació projecte d'habitatge	38	2
4.- Intervenció àrea laboral – formació		
4.1.- Disseny d'itinerari de recerca de feina individualitzat	152	14
4.2.- Coordinació amb recursos d'inserció laboral	125	11
4.3.- Acompanyament en la recerca de feina	82	9
4.4.- Seguiment del jove al seu lloc de treball	49	6
4.5.- Ajuda en la recerca de recursos formatius adequats	72	11
4.6. Orientació en la resolució de conflictes laborals	36	8
5.- Intervencions àrea de salut		
5.1.- Assessorament per solucionar qüestions relacionades amb la salut	67	9
5.2.- Seguiment del problema de salut en coordinació amb recursos externs especialitzats	43	7
5.3. Reforç conductes preventives	77	10
5.4. Seguiment del tractament mèdic prescrit	40	7
6.- Intervencions àrea de lleure		
6.1.- Activitats grupals de lleure	21	14
6.2.- Orientació cap a un ús òptim del lleure	85	19

7.- Intervenció àrea jurídica / administrativa		
7.1.- Seguiment causes judicials	25	5
7.2.- Tramitació estrangeria	8	2
7.3.- Intervencions educatives per evitar conductes delictives	50	9

Valoració i perspectives de futur.

A hores d'ara el programa d'Emancipació és un recurs consolidat que serveix de recolzament a una part dels joves que surten de la xarxa de protecció de menors. El programa, al llarg dels més de 7 anys de recorregut, ha anat creant diferents projectes, com el projecte d'habitatge, les dinàmiques grupals i les unitats d'informació jove, que han facilitat el procés d'integració dels joves en la vida adulta.

Aquest any ha estat molt positiu pel que fa al projecte d'habitatge. El pis, per segon any consecutiu, ha tornat ser un autèntic espai educatiu. A aquest fi ha ajudat la major presència dels educadors del programa i, sobretot, la presència d'un voluntari adult que ha fet vida el pis (tenint com a contraprestació el no haver de pagar lloguer). Aquest ha estat un referent positiu pels joves residents al pis. Ha ajudat força a que la convivència hagi estat tranquil·la, ordenada i distesa. Tot plegat ha permès que usuaris que per raons de salut mental tenien necessitat d'un espai relaxat, ho han trobat en el nostre pis, quelcom impensable anys enrera.

Val dir que el fet que el Projecte Cuina, iniciat des d'aquest programa fa uns anys i obert a altres usuaris, tingui la seva seu en el pis d'emancipació, ha ajudat molt als estadants del nostre programa, ha estat punt de trobada i convivència entre iguals i amb adults.

Pel que fa a les dinàmiques grupals, aquest any han estat un poc minses. El primer trimestre les tinguérem molt presents, però la resta de l'any ens hem centrat en el treball individualitzat. Amb tot, entenem que en el nostre programa, a més de la dimensió de seguiment personal, és molt important la dimensió col·lectiva. La dinàmica (o les dinàmiques) grupal és, per tant, irrenunciable. L'any vinent caldrà parar més esment en aquest aspecte, que per l'experiència acumulada, creiem irrenunciable.

El projecte "corresponsal joves" ja és un clàssic. Ens és de molta ajuda per aquells joves que en un moment donat no tenen res a fer. Permet treballar habilitats socials i de comunicació i estructurar mínimament el temps disponible. També serveix d'inici d'altres processos d'inserció laboral.

Pel que fa a les característiques personals o situació dels joves atesos pel programa, volem remarcar un any més que gairebé la

meitat (14 dels 30 joves atesos) ni estudia ni treballa a l'hora d'accedir al programa. A més, 24 no tenen cap tipus de formació laboral. Si correlacionam aquestes dades, ens pot donar una idea de la dificultat per a la inserció laboral i social de molts dels nostres usuaris. La problemàtica d'aquests al·lots i al·lotes no acaba en la inserció laboral; la seva immaduresa personal dificulta alhora la seva relació amb iguals, gaudir d'un temps d'oci, etc. Tot plegat ha dut als educadors del programa a intensificar el seguiment personal amb aquests usuaris més desfavorits així com a engegar dinàmiques grupals adreçades específicament a ells.

Tot i que des del programa s'han articulats projectes com el pis pont, i altres iniciatives per cercar recursos d'habitatge, actualment la recerca d'un espai per viure continua essent un dels principals problemes pràctics amb que es troben els joves a l'hora d'afrontar el seu procés d'emancipació. (Catorze joves tenen necessitat d'un canvi d'habitatge).

Des de l'equip del programa d'emancipació, aquest any, a més de les qüestions relacionades amb el pis i la planificació de les accions educatives, ens ha preocupat millorar la informació i coordinació interna de l'equip. Esperam que les millores introduïdes aquest any tinguin continuïtat i redundin en la major i millor atenció dels nostres usuaris.

De cara a l'any vinent insistirem en algunes de les qüestions tractades aquest any, i altres de noves:

- Volem millorar en el seguiment dels joves amb els que intervenim. Volem ser més rigorosos en la planificació i revisió de la nostra intervenció.
- Atès que enguany hem deixat un poc de banda les dinàmiques grupals, de cara a l'any vinent les volem potenciar com a eina educativa. Haurem de trobar nous modes i maneres d'articular les esmentades accions grupals.
- També haurem de tenir esment al pis, per consolidar allò que s'ha assolit fins ara. De la mateixa manera haurem de continuar perseverant amb el que s'ha aconseguit respecte a la coordinació interna.

V. PROGRAMA D'EDUCADORS FAMILIARS.

Intervenció socioeducativa a domicili per a menors en situació de desemparament.

DESCRIPCIÓ DEL PROGRAMA.

Aquest programa es realitza, d'una banda, amb contracte amb l'Institut de Serveis Socials i Esportius de Mallorca, adreçat a famílies amb menors en situació de risc greu de desemparament depenents del CIM. L'àmbit d'actuació és l'illa de Mallorca.

D'altra banda, amb contracte amb la Mancomunitat des Raiguer, es gestiona el Servei d'Educador Familiar als municipis d'Alaró, Binissalem, Consell, Lloseta i Santa Maria.

L'objecte d'aquests contractes és desenvolupar un treball socioeducatiu en el domicili familiar. La tasca que s'ha dut a terme s'ha realitzat tenint en compte el menor i la seva família de forma integral.

En aquesta memòria conjunta ambdues intervencions rebran un tractament comú.

OBJECTIUS.

Objectiu general:

Incorporar la figura d'un educador a l'àmbit familiar, per tal d'intervenir en processos de reintegració familiar o de contenció de situacions greus que afectin un menor o grup de germans per prevenir el desemparament.

Objectius específics:

Envers la família:

- Prendre consciència de la realitat que l'envolta: dels seus problemes i dificultats i, alhora, de les seves potencialitats. Millorar les capacitats parentals.
- Adquirir habilitats de comunicació per tal de millorar la convivència i la capacitat per establir acords.
- Millorar les capacitats educatives parentals.
- Millorar els hàbits bàsics de salut, alimentació i higiene.
- Millorar l'organització de l'economia familiar i la gestió dels propis recursos.
- Conèixer els recursos i serveis comunitaris per tal d'assolir dinàmiques participatives en la comunitat propera.

Envers el menor:

- Prendre consciència de la pròpia realitat personal i de l'entorn, per tal de tenir un comportament responsable que afavoreixi el seu procés de desenvolupament i maduració personal.
- Conèixer el propi lloc en la dinàmica familiar per tal d'establir una relació adequada amb els seus membres.
- Aconseguir una inserció social normalitzada.

POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Pel que fa al conveni amb el CIM, els destinataris del programa són:

- Famílies amb menors en situació de risc greu de desemparament depenents del Consell Insular de Mallorca.
- Famílies amb menors que provenen de mesures de protecció, tutelats o no, que implicaven la separació de la família d'origen i que estan en procés de reunificació familiar., amb greus problemes sociofamiliars de salut que desaconsellin el seu internament.

Pel que fa a la Mancomunitat des Raiguer, la població objecte d'intervenció és famílies amb menors en situació de dificultat i/o risc social.

METODOLOGIA.

El procés metodològic contempla diferents fases:

Fase de diagnòstic i coneixement mutu.

A l'inici de la intervenció hi ha un període d'observació, recollida d'informació i vinculació amb els membres del sistema familiar. Es fa una aproximació a la situació psicosocial de la família per detectar tant els factors de risc del menor i de la família, com les habilitats potencials que des del propi sistema familiar es poden fer servir com a mecanismes facilitadors per promoure canvis. Aquesta fase finalitzarà amb l'elaboració d'un pla d'intervenció familiar.

Fase d'implementació del pla d'intervenció familiar.

En aquesta fase es posa en marxa el pla d'intervenció familiar. La durada d'aquesta fase dependrà del ritme de canvi i evolució de cada cas. És a dir, segons sigui l'assoliment dels objectius plantejats.

Fase d'avaluació i distanciament.

Aquesta etapa consisteix en la preparació del final de la intervenció. Un cop s'han assolit els objectius, o bé, només s'ha fet de forma parcial sense possibilitat d'ulteriors progressos. Es tracta de tancar el cas de la forma més adequada.

FONTS DE FINANÇAMENT.

Contracte amb l'Institut de Serveis Socials i Esportius de Mallorca, i la Mancomunitat des Raiguer.

Subvencions del Govern Balear (Conselleria de Presidència i Esports).

Conveni amb el Grup d'Acció Social de la Parròquia de Sóller i amb l'Ajuntament de Palma.

AVALUACIÓ 2005.

Nombre de famílies ateses: 58

Ubicació geogràfica de les famílies ateses:

MUNICIPI	N. FAMÍLIES
Algaida	1
Artà (Colònia de Sant Pere)	1
Alaró	1
Binissalem	2
Bunyola	1
Calvià	3
Campos	2
Esporles	1
Felanitx	1
Inca	4
Lloseta	2
Llucmajor	2
Manacor	4
Maria de la Salut	1
Marratxí	2
Porreres	1
Sant Joan	1
Sineu	1
Sóller	2
Palma:	25
<i>Blanquerna</i>	1
<i>Camp Rodó</i>	4
<i>Ciutat Antiga</i>	1
<i>Estacions</i>	1
<i>Molinar</i>	2
<i>Plaça Major</i>	1
<i>Pere Garau</i>	1
<i>Polígon de Llevant</i>	2
<i>Sa Llotja</i>	1
<i>S'Hostalot</i>	1
<i>Santa Catalina</i>	2
<i>Soledat</i>	1
<i>Son Cotoner</i>	2
<i>Son Gibert</i>	1
<i>Son Gotleu</i>	1

<i>Son Espanyolet</i>	<i>1</i>
<i>Son Roca</i>	<i>1</i>
<i>El Terreno</i>	<i>1</i>

Nombre de famílies segons la problemàtica sociofamiliar detectada:

SITUACIONS DETECTADES	N. CASOS
Famílies amb menors en situació de risc greu de desemparament.	38
Famílies amb menors que provenen de mesures de protecció, tutelats o no, que implicaven la separació de la família d'origen i que estan en procés de reunificació familiar.	11
Famílies amb menors discapacitats físics o sensorials i/o psíquics en risc de desemparament.	1
Menors en situació d'acollida familiar extensa que presentin situacions de risc greu de desemparament amb perill de separació de la família.	5
Menors amb problemes conductuals que, associats o no a altres problemàtiques, poden ser atesos en el seu propi medi familiar.	3

Intervencions realitzades:

Intervencions tancades: 33

Fase d'intervenció	Temps d'intervenció	Nombre de famílies
Observació (12)	1 mes	1
	2 mesos	1
	3 mesos	4
	4 mesos	2
	5 mesos	4
Implementació (3)	7 mesos	1
	11 mesos	1
	12 mesos	1
Tancament (18)	6 mesos	1
	7 mesos	1
	8 mesos	4
	9 mesos	2
	10 mesos	2
	11 mesos	2
	13 mesos	1
	16 mesos	1
	18 mesos	1
	19 mesos	1
	23 mesos	1
50 mesos	1	

Intervencions obertes: 18

Fase d'intervenció	Temps d'intervenció	Nombre de famílies
Observació (8)	1 mes	1
	2 mesos	2
	3 mesos	2
	4 mesos	2
	5 mesos	1
Implementació (8)	3 mesos	2
	6 mesos	2
	8 mesos	1
	19 mesos	1
	32 mesos	1
	36 mesos	1
Tancament	6 mesos	1
(2)	9 mesos	1

Valoració i perspectives de futur

Pel que fa als aspectes metodològics i funcionament d l'equip cal destacar:

- Els darrers anys es caracteritzen per l'assoliment dels objectius marcats en el pla d'actuació anual, la qual cosa posa de manifest el seu bon disseny i funcionament. S'ha valorat positivament tant els continguts com la forma de tractar-los.
- Pel que fa a la part formativa, es destaca especialment l'oportunitat de reflexionar amb la resta de companys sobre el tema de l'Autoprotecció. Encara ens queda molt per aprendre al respecte (sobretot pel que fa a saber desconnectar de la feina, posar límits a l'horari laboral, etc.), però almenys ha servit per estar atents a detectar certs factors de cansament i estrès dels quals abans no en fèiem cas. Sens dubte és una qüestió per continuar plantejant.
- El grau de satisfacció del funcionament de l'equip de professionals és molt alt. L'equip com espai d'aprenentatge, com a lloc on posar en comú els propis dubtes i dificultats, etc. es considera com una eina imprescindible en el nostre exercici professional. Es destaca la pertinença dels diferents espais de regulació i el bon ambient entre els companys. No es pot deixar d'esmentar els canvis que es preveuen de cara al futur: alguns educadors han decidit fer una aturada i, a més, s'ampliarà força el nombre d'educadors que compondran l'equip de professionals. Tot plegat ens suposarà un esforç afegit a la feina del dia a dia. Si bé també suposarà un

enriquiment, doncs ens obliga a revisar de nou tot allò que fa temps que vam aprendre i a compartir-ho amb els nouvinguts, també a ser més flexibles i no acomodar-nos a una única i estàtica manera de fer i estar, i a aprendre de la sàvia nova, que sempre és bo estar obert a noves propostes.

- En una tasca tant personalitzada com la que realitzam, es continua valorant com a imprescindible la planificació acurada: planificació setmanal del conjunt, i planificació de cada una de les intervencions (planificació de totes i cada una de les visites domiciliàries); la qual cosa, a més d'una major eficiència en la tasca, també dóna una gran tranquil·litat als professionals.

Pel que fa al tipus d'intervenció i la tipologia de la població amb la qual s'intervé:

- Respecte la tipologia de família amb la que aquest any hem intervingut més, cal destacar novament la família monoparental amb més d'un fill sostinguda per la mare. Ja destacàvem a la Memòria del 2003 la gran quantitat de famílies monoparentals ateses. El 2004 es produí un augment considerable d'aquesta tipologia familiar, i el 2005 més de la meitat de les famílies ateses responen a aquesta característica. Sovint la mare és l'única font d'ingressos familiar i l'única figura parental. Malgrat la gran incidència d'aquest tipus de composició familiar i la seva precarietat econòmica, les ajudes i pensions rebudes a nivell institucional són insuficients en la gran majoria dels casos, la qual cosa complica encara més la seva situació social i les possibilitats de que una mare tota sola pugui tenir cura dels seus fills. A més, els professionals tendim a exigir a una mare sola que faci de pare i mare. Un problema afegit acostuma a ésser el gran aïllament social que pateixen aquestes famílies. Moltes ni tan sols mantenen contacte amb la família extensa (per immigració, manca de transport i recursos, rebuig...), no tenen xarxa d'amics ni coneguts que els puguin donar un cop de mà en els moments difícils, i sovint estan estigmatitzades pels diferents professionals i recursos. A més de no rebre tot el recolzament professional que seria necessari per tirar endavant, han de suportar judicis de valor sobre la seva persona i les seves capacitats parentals que a vegades estan molt allunyats de la realitat. Si en el passat han comès errors greus, sembla que no se'ls perdona ni se'ls dóna la oportunitat de demostrar que han canviat o poden canviar.
- Una qüestió que aquest any ha estat àmpliament comentada en el nostre programa és la dificultat de conciliar la vida laboral i familiar. Dificultat que augmenta exponencialment si parlem de famílies empobrides (amb major necessitat de treballar) i, alhora, amb dificultat de criança dels seus fills (amb major necessitat de temps disponible per als seus fills). La doble exigència que recau sobre pares i mares resulta un "cercle viciós" sense sortida: per una banda els professionals els exigim que treballin, i per l'altra que tinguin cura i supervisin adequadament els seus fills. Sovint, si fan feina, com que el mercat laboral és precari i explotador

(especialment amb persones sense formació), ens trobem que no s'ocupen dels menors com caldria. I si no treballen o no lo suficient com per mantenir les criatures, els tiram en cara que no són capaços d'assegurar una cura bàsica dels seus fills. La pregunta és: com ajudar a conciliar a aquest tipus de família la vida laboral i familiar? Vet aquí una qüestió que defuig les possibilitats d'un educador familiar.

- Encara que quantitativament no representin un gran nombre, tot i que aquest any ha augmentat significativament, les famílies on hi ha una figura parental o un membre de la família que tingui alguna malaltia de caràcter mental, requereixen un gran esforç per part de l'educador familiar. Cal ressaltar la manca de recursos especialitzats per a la inserció sociolaboral d'aquestes persones en la nostra comunitat autònoma. Es troben també mancats de tot tipus d'ajuda de caire econòmic. Quan una figura parental té algun tipus de malaltia mental (i més si és l'única figura parental), els menors es troben amb més dificultats per ser atesos tal com necessiten. També cal afirmar que aquests tipus de malalties no tenen perquè ser invalidants en l'exercici dels rols parentals, encara que necessiten més ajuda i acompanyament.
- Tot partint de la pràctica professional d'aquest any, ens hem interrogat sobre l'eficàcia de la nostra intervenció. Si tenim en compte la quantitat de professionals, les hores dedicades, les reunions celebrades, etc. entorn a una mateixa família, un es demana per l'eficàcia de la nostra tasca. Sovint consideram que l'augment de factors de protecció dels menors amb els que tractam, no estan en consonància amb els recursos i hores esmerçades. El perquè d'aquesta baixa eficàcia té a veure amb la inestabilitat de les intervencions. Inestabilitat que, paradoxalment, és aportada no sols per l'òbvia situació de les famílies en crisi, sinó també pels professionals que intervenim. El treball en xarxa és, en la majoria dels casos, inestable, incoherent i de compromís discontinu. Gairebé mai respon a un treball coordinat, planificat i temporalitzat. En les reunions es parla de fets puntuals, es jutja i s'improvisa. Els professionals no compartim els projectes d'intervenció, ni debatem els objectius i estratègies. Com a professionals que formam part d'aquestes xarxes, ens sentim sovint còmplices de maltractar institucionalment les famílies i de malgastar temps i diners.

Entenem que amb una mica de coherència i compromís real amb les famílies, es podrien aconseguir millors resultats. Que una família en crisi disposi de mestres, educadors, treballadors socials i psicòlegs que li brindin setmanalment temps efectiu, d'un treball coordinat per ajudar-los a trobar estratègies superadores, és a *priori* un benefici que hauria de tenir conseqüències positives per a la família. El nostre programa d'educadors familiars, precisament pel seu caràcter intensiu, és un recurs valuós. Però perquè l'eficàcia d'uns i altres vagi més enllà del pur control social de les famílies, el treball ha de recolzar-se en una xarxa de professionals que ajudin eficaçment en la protecció de la infància desprotegida.

Vet aquí un desafiament que entre tots haurien d'afrontar en un futur pròxim.

VI. SERVEI D'OCUPACIÓ DE LA MANCOMUNITAT DES RAIGUER I ACCIONS OLOA.

DESCRIPCIÓ DEL PROGRAMA.

El Servei d'Ocupació sorgeix a partir d'una iniciativa europea "Youthstart" en el bienni 1996-97, amb l'objectiu de crear una estructura de suport i assessorament per a joves de 16 a 20 anys de la Mancomunitat des Raiguer. El Servei ha anat ampliant-se i evolucionant fins al moment actual, en què l'edat dels beneficiaris comprèn tota la població en edat laboral.

El projecte està emmarcat dins d'un conveni de col·laboració entre la Conselleria de Treball i Formació del Govern de les Illes Balears i la Mancomunitat des Raiguer. La Mancomunitat des Raiguer contracta el GREC per dur endavant la gestió del Servei d'Orientació i de les accions OLOA.

En aquests moments podem considerar el Servei d'Ocupació com un programa consolidat que, des de les diferents accions que es duen a terme, atén tota la població des Raiguer que presenta necessitats relacionades amb la seva incorporació al món laboral. Des del Servei s'ofereix als usuaris la informació i orientació necessària per tal de facilitar la seva inserció laboral, així com la possibilitat de participar en els processos de selecció realitzats mitjançant la borsa de treball i el seguiment i recolzament més individualitzat a determinats usuaris.

Durant el període al qual es refereix la present memòria, el Servei d'Ocupació ha estat emmarcat dins l'objectiu 3 del Fons Social Europeu, i com a servei d'orientació general dins de la Xarxa del SOIB, atenent les persones desocupades i al col·lectiu de dones (eixos 1 i 6) .

A més, durant aquest any, s'ha dut a terme un altre projecte: les Accions d'Orientació Laboral per a l'Ocupació i l'Autoocupació (accions OLOA), amb el qual s'ha seguit la mateixa metodologia d'intervenció que a la resta del Servei, per tant, a partir d'ara al parlar del Servei d'Ocupació ens referirem al conjunt dels dos programes.

L'equip de tècnics d'orientació que han treballat en aquests projectes ha estat format per 6 persones (5 tècnics de Servei i un tècnic d'accions OLOA)

OBJECTIUS.

Generals:

- Facilitar els processos d'inserció i/o millora laboral dels col·lectius atesos des del Servei.
- Establir i mantenir coordinació amb els recursos extra i intracomarcals.
- Desenvolupar accions de caire sociolaboral i professional dirigides cap a la informació, assessorament i inserció sociolaboral dels usuaris del Servei.
- Mantenir un espai permanent d'observació, anàlisi i prospecció de la realitat sociolaboral de la Mancomunitat des Raiguer.

POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

El programa ha estat dirigit a la població de la Mancomunitat des Raiguer –encara que també s'atén a les persones que arriben d'altres municipis - , en edat laboral i amb necessitat d'informació, assessorament o suport dins l'àmbit laboral i, més concretament, al col·lectiu de persones desocupades i al col·lectiu de dones. També han estat destinataris d'aquest projecte els alumnes de centres educatius de la Mancomunitat des Raiguer als quals s'han adreçat específicament les accions de divulgació.

METODOLOGIA.

Encara que el programa consta d'accions diferenciades, aquesta divisió es realitza per facilitar la sistematització i valoració de la feina, donant-se a nivell pràctic una atenció integral a l'usuari, oferint una resposta global a les seves necessitats sociolaborals.

El fet de ser un procés fa que aquest sigui dinàmic, i les dites accions no sempre van d'una manera seqüencial, ordenada, barrejant-se en el temps i produint-se de manera desordenada, en funció de les necessitats de les persones en procés d'orientació. És a dir, no és un procés lineal.

Des que l'usuari es posa en contacte amb el Servei, el procés, a grans trets és el següent:

L'entrevista és pactada entre l'usuari i el tècnic corresponent mitjançant cita prèvia, aquest primer contacte normalment sol ser telefònic.

Un cop que l'usuari arriba al Servei és atès pel tècnic assignat i comença l'Entrevista Personal Inicial. Som conscients que és el primer contacte amb la persona de la qual desconeixem tot, o gairebé tot: les seves expectatives, pors, potencialitats, la seva demanda,... Per això el nostre primer esforç se centra en crear un clima de confiança entre el tècnic i l'usuari perquè, a poc a poc, puguem arribar a conèixer i entendre què demanda i necessita.

En moltes ocasions, després d'introduir nous plantejaments a la primera entrevista, l'usuari torna amb una idea més clara de quina és la seva demanda i en quina mesura el nostre servei el pot ajudar.

Un cop acabada l'EPI i realitzat el diagnòstic de les necessitats i demandes de l'usuari, la informació resulta una acció fonamental, bé sigui de formació, contractes, mercat laboral, oportunitats d'ocupació, teletreball, nous jaciments d'ocupació, beques i qualsevol altre tipus d'informació que ens demani.

Un indicador a tenir en compte, és l'alt percentatge de persones que acudeixen al nostre servei amb l'única intenció d'apuntar-se per poder optar a la gestió d'ofertes que des del servei duem a terme. Però en el transcurs de l'entrevista personal inicial, la seva demanda canvia o s'amplia i no se circumscriu únicament a l'aspecte laboral, si no que d'una manera pactada, s'inicia un procés d'orientació que contempla les diferents accions (informatives, preinserció, analítiques, recerca, etc).

Aquest procés individual es complementa amb accions grupals d'orientació i de recerca de feina, que es dissenyen de forma adaptada als diferents grups que van sorgint.

A més, també s'ofereixen diferents sessions grupals als centres educatius de la Mancomunitat.

Amb la gestió d'ofertes de feina que des del Servei es realitza, moltes empreses -no sols de la zona- demanden candidats per cobrir els seus llocs de treball vacants. Aquesta feina implica que setmanalment s'actualitzen les ofertes de feina per saber si estan cobertes i si els usuaris del servei han acudit, telefonat per interessar-se per la feina o s'han inserit al lloc de feina ofertat.

També, cal dir, que aquestes ofertes són remeses setmanalment als diferents punts d'informació juvenil i laboral, biblioteques dels diferents pobles del Raiguer, Infojove i centres educatius de la mancomunitat. A més, a través dels diferents mitjans de comunicació, sobretot el telèfon i internet, els nostres usuaris estan informats de les nostres ofertes de treball. El contacte amb l'empresari, conèixer les seves necessitats, expectatives, preferències,... ens permet tenir una visió més nítida del que demanda i així poder informar i derivar els candidats més adients.

FONTS DE FINANÇAMENT.

Contracte amb la Mancomunitat des Raiguer.

AVALUACIÓ 2005

Perfil, nombre d'usuaris i accions realitzades.

El nombre d'usuaris del Servei ha estat de 1.737 durant el període que va de gener a octubre de 2005 (a excepció de les accions OLOA que s'iniciaren abans, a mitjans del mes de desembre de 2004), distribuïnt-se de la següent manera:

COL·LECTIU	HOMES	DONES	TOTALS
Eix 1. Persones desocupades	201	271	472
Eix 6. Intervenció específica amb dones.	0	203	203
Accions OLOA	146	350	496
Subtotal	347	824	1171
Accions a centres educatius	211	355	566
TOTAL	558	1179	1737

Si comparem els usuaris respecte a l'any passat, podrem observar que les intervencions del Servei d'Ocupació General han baixat i les accions OLOA pràcticament s'han duplicat. Això és degut a que un professional del Servei general ha passat a OLOA.

Una de les dades més significatives a destacar durant aquest període ha estat l'augment (un 29,78%) del col·lectiu de dones. La reincorporació al treball després d'anys de dedicació a la família, afrontar en soledat les càrregues familiars, l'escassa o obsoleta formació, etc. són trets característics d'una bona part de la població femenina del Servei d'Ocupació de la Mancomunitat des Raiguer.

En relació al període anterior cal esmentar també el descens d'usuaris emmarcats dins l'eix.1 mesura 3 (desocupats menors de 25 anys), no obstant això el 24'7% de les nostres accions, es dediquen a aquest col·lectiu.

Sessions individuals amb usuaris del Servei d'Ocupació .

TIPUS D'ACCIONS	NOMBRE DE SESSIONS
Accions de diagnòstic	1.176
Accions informatives	72
Accions de preinserció	14
Accions analítiques	263
Accions de recerca	643
Accions de millora de feina	1
Accions de seguiment	4
TOTAL	2173

Sessions grupals d'orientació realitzades als centres educatius

Centre educatiu	Alumnes participants	
IES Pau Casesnoves (Inca)	ESO	164
	FP	138
IES Berenguer d'Anoia (Inca)	ESO	85
	FP	23
IES Marratxí	ESO	15
	FP	12

CEPA Francesc de Borja Moll (Inca)	ESPA	32	
	FP	34	
Col·legi La Salle (Inca)	ESO	59	
Total	ESO/ESPA	355	566
	FP	207	

Valoració i perspectives de futur.

Dins les principals qüestions que hem trobat, volem destacar en primer lloc que l'escassa formació es planteja com un denominador comú a tots els eixos i mesures. És, i cada any ho serà més, una barrera per a les persones que desitgin incorporar-se al món laboral o accedir a una millora laboral. Cada cop més, les empreses, el mercat, demanden personal qualificat i especialitzat.

Altra característica comuna a tots els eixos és el desconeixement existent per una part de la població, del mercat laboral: els joves perquè mai no hi han estat i els majors perquè durant molts anys han romes "aïllats de l'evolució del mercat laboral".

L'edat és un factor determinant de cara a la inserció laboral. Les persones majors de 45 anys, en especial les dones, tenen moltes dificultats per trobar un lloc de treball. Haver de competir amb el factor edat en contra, suposa un entrebanc que només amb formació, canvi d'aptituds i una bona dosi de sort es pot superar.

El permís de conduir, en el Raiguer, es revela com a requisit indispensable per aconseguir moltes incorporacions al món laboral. Les dones majors de 40 anys, representen el col·lectiu amb major dèficit al respecte.

Des del nostre servei es prioritza, evidentment, atendre la població des Raiguer. Així i tot, al igual que altres anys, hi ha hagut, també una gran demanda del nostre servei per part d'usuaris residents en altres zones de Mallorca, en especial de Palma.

Una de les principals vies de difusió del Servei és el boca a boca entre la població. Un alt percentatge de persones acudeixen recomanats per usuaris que van ser atesos pel nostre Servei. Això fa que ens tinguin com a referència, bé per trobar novament un treball, millorar el que tenen, completar el seu currículum amb formació complementària, etc.

Els processos i itineraris d'inserció són diferents dependent del gènere, el temps, les actuacions, les necessitats, etc. Tenen diferències significatives mereixedores d'atenció per la nostra part en el seu procés d'orientació.

El col·lectiu d'immigrants segueix revelant-se com un dels més dificultosos a l'hora de realitzar la inserció. El desconeixement de l'idioma, la por a les coses desconegudes per part dels empresaris, els prejudicis; són factors que dificulten la incorporació d'aquest col·lectiu al món laboral.

Finalment volem destacar que al final del 2005 hi ha hagut una retallada significativa de professionals en el programa, afectant bàsicament al Servei General, passant de quatre a un. Aquesta reducció dràstica, que respon a condicionants totalment polítics, ens ha obligat a replantejar l'organització del Servei d'Ocupació i a retallar accions com per exemple l'orientació al centres educatius. A més, implicarà temps d'espera més llargs per als usuaris del Raiguer i en moments de saturació, l'exclusió de col·lectius als quals abans se'ls podia donar cobertura (usuaris d'altres comarques o Palma).

VII. ITINERARI D' ORIENTACIÓ I ACOMPANYAMENT PER A LA INSERCIÓ SOCIOLABORAL DE LA POBLACIÓ PENITENCIÀRIA.

DESCRIPCIÓ DEL PROGRAMA.

Aquest programa vol donar resposta a la necessitat de suport que tenen les persones que surten del Centre Penitenciari a l'hora d'afrontar la seva inserció social i laboral, necessitat constatada a partir de l'experiència del treball del GREC dins la presó des de l'any 1996.

Actualment, aquest programa (que s'inicià a finals de 1998) és un itinerari integrat per a població penitenciària inclòs dins de la Xarxa d'Orientació del SOIB i emmarcat dins de l'objectiu 3 del FSE (Eix 7, mesura 2).

Durant l'any 2005 (concretament aquesta memòria correspon al període que va de novembre de 2004 a octubre de 2005) les diferents accions del programa han estat implementades per 14 tècnics-educadors , dividits en dos subequips que han atès diferents grups de població, executant també accions diferents. Així, un primer subequip s'ha dirigit als reclusos que es troben en segon grau de tractament penitenciari, responsabilitzant-se de les accions d'intervenció en règim tancat, mentre que l'altre ha atès a les persones que passen a tercer grau i a llibertat condicional o total a partir de les accions en regim obert i semiobert recollides en el projecte del programa.

OBJECTIUS.

L'objectiu general és atendre integralment l'usuari perquè pugui superar els entrebancs personals i socials que dificulten la seva integració familiar, social i laboral, promovent la seva inserció i la millora de tots els aspectes que incideixen en les seves possibilitats d'ocupació.

Objectius específics:

- Informar i orientar els beneficiaris en totes aquelles qüestions que els seran útils i necessàries en la seva reinserció social.
- Establir els primers contactes amb els possibles beneficiaris i detectar-seleccionar els susceptibles de participar en el programa.
- Establir un diagnòstic individual de les necessitats de les persones ateses.

- Avaluar les possibilitats i potencialitats d'inserció individual a l'àmbit social i laboral.
- Dissenyar un pla individualitzat d'intervenció integral i de recerca de feina i/o formació.
- Acompanyar-los en l'execució d'aquest pla i dur a terme les accions convenientes per assolir els objectius plantejats per a les diferents àrees d'intervenció.
- Dotar els usuaris dels instruments, coneixements i habilitats necessaris per accedir a un lloc de feina i mantenir-lo.
- Motivar-los perquè superin els entrebancs que sorgeixin durant el procés d'inserció.
- Posar en marxa tots els recursos externs al programa que es valorin com a necessaris per a la inserció de cada un dels usuaris.
- Augmentar la competència psicosocial dels participants.

POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Els destinataris del programa són els reclusos i exreclusos del Centre Penitenciari de Mallorca i, més concretament:

- De les accions en règim tancat: reclusos en segon grau de tractament penitenciari (règim ordinari) que tinguin proper el progrés a tercer grau o la llibertat, entenem com a proper que sigui un procés a un any vista aproximadament.
- De les accions en règim obert i semiobert: reclusos que estan en tercer grau de tractament penitenciari, en llibertat condicional o bé persones en llibertat total.

METODOLOGIA.

Una gran part dels usuaris del programa arriben a partir del contacte directe amb els tècnics, donada la presència contínua d'aquests al Centre Penitenciari que, en el cas de l'equip que intervé amb les persones en segon grau és diària i en el de l'equip que atén persones en tercer grau és setmanal. La derivació per part d'altres professionals, tant del Centre Penitenciari com de recursos exteriors és una altra via d'entrada habitual.

Des d'aquest programa es treballa bàsicament a nivell individual, donant gran importància a la primera entrevista i a partir d'un diagnòstic de necessitats i potencialitats de cada una de les persones que, després dels primers contactes, estan interessades en iniciar un procés amb el Servei. Posteriorment es dissenya el projecte d'intervenció individualitzat amb cada persona, a on es marquen els objectius, estratègies i activitats necessàries per al procés de cada un dels usuaris.

També es contempla la intervenció a nivell grupal, com a part de l'itinerari integrat d'orientació, a partir d'accions complementàries

contemplades en el projecte i de les que han participat els usuaris que també estan realitzant procés a nivell individual. Durant aquest període s'han dut a terme les següents:

- Taller "Treballant el Paper".
- Grups per a la obtenció del carnet de conduir.
- Tallers de capacitació laboral.
- Sortides programades.
- Taller de competència prosocial.

L'acompanyament i suport dels professionals és el punt clau de la metodologia utilitzada i en la que es dona un procés d'aprenentatge permanent i l'usuari rep una atenció individualitzada, flexible i intensiva, sempre adaptada a les seves necessitats i a cada moment del procés d'inserció sociolaboral.

La intervenció per a la inserció s'entén de manera global ja que, encara que l'aspecte laboral sigui molt important - en molts de casos és indispensable i urgent una inserció dins d'aquesta àrea -, també s'aborden les necessitats i dificultats detectades a d'altres àmbits i que afecten igualment el procés personal de cada usuari (aspectes sanitaris, familiars, de lleure, d'habitatge, personals, gestions diverses amb les administracions,...).

Un altre aspecte important és la mobilització de tots els recursos comunitaris necessaris per a cada usuari, el que implica un important nombre de coordinacions amb recursos molt diversos, tant dels que existeixen fora com dins del Centre Penitenciari. De forma habitual, es mantenen reunions de coordinació quinzenals o mensuals amb diferents professionals dels Serveis Socials Penitenciaris, així com reunions de coordinació setmanals tant dels equips del servei com individuals amb cada un dels tècnics.

FONTS DE FINANÇAMENT.

Conselleria de Treball i Formació del Govern de les Illes Balears, emmarcat dins l'objectiu 3 del FSE (Eix 7, mesura 2).

Finançament complementari per a l'acció "treballant el paper" per part de la Fundació Sa Nostra, del Govern Balear (Conselleria de Presidència i Esports) i de l'Institut de Serveis Socials i Esportius de Mallorca.

AVALUACIÓ 2005.

L'avaluació que es realitza, sempre a partir dels objectius prevists a les diferents programacions (projecte del Servei, pla anual d'actuació, projectes grupals, projectes individuals), es concreta en: A nivell general s'elaboren anualment dues memòries amb avaluació quantitativa i qualitativa.

A les reunions setmanals de coordinació de l'equip s'avalua de forma contínua la marxa del servei.

A més, es realitzen revisions periòdiques dels projectes grupals i individuals elaborats, així com del pla d'actuació.

Perfil i nombre d'usuaris.

El perfil dels usuaris és el que ja s'ha descrit a l'apartat anterior referit als destinataris del programa. Durant l'any 2005 s'han atès 540 persones. D'aquestes, s'ha realitzat un procés de seguiment i intervenció individualitzada amb 229 ja que amb les restants (311) s'han dut a terme accions puntuals d'informació i/o suport, bé perquè a aquestes persones els ha estat suficient aquest tipus d'intervenció o bé perquè no s'adequaven al perfil definit al projecte .

Respecte a les característiques de les persones ateses, no hi ha hagut gaire canvis respecte a anys anteriors, encara que si algunes petites variacions que marquen la tendència dels darrers anys.

- Respecte a la via d'entrada a l'itinerari, cal destacar que un 68,5 % dels usuaris ho fan a partir de contactes directes amb el Servei i que respon, en gran part al treball realitzat des del punt d'informació a tercer grau i a partir de la presència als diferents mòduls del centre penitenciari (accions d'informació). L'any anterior, que ja va augmentar, foren un 60% les persones que entraren per aquesta via.
- També s'ha de ressenyar com a significatiu el nombre de dones ateses que, malgrat ser en nombre molt inferior al d'homes, suposa un tant per cent superior al de la població de dones recluses respecte del total. Així, la població de dones recluses suposa un 10 % del total d'interns al centre penitenciari i, dels usuaris de l'itinerari, més d'un 14% han estat dones (tant per cent que ha disminuït lleugerament respecte a l'any anterior).
- Pel que fa a l'edat dels usuaris, no hi ha canvis molt significatius respecte a l'any anterior, destacant en nombre la franja d'edat entre els 25 i 45 anys, amb un 64%.
- La majoria dels usuaris, un 47%, han nascut a les Illes Balears (el que suposa un lleuger descens respecte a l'any anterior, en que foren un 49% i, més encara que fa 2 anys en que es registrà un 57%) . Els usuaris de la resta de comunitats de l'estat han suposat un 20,7 %. Destaca el gran augment de les persones estrangeres que enguany han arribat al 32% (l'any anterior foren un 10% i, fa dos anys, un 8,4%).
- El 26,7 % dels usuaris del Servei realitzaren una demanda inicial de recolzament en la recerca de feina. Seguit d'un 29,9% que demandaren suport a la seva sortida de presó, essent aquests percentatges semblants a períodes passats.

- El 62% fa més de dos anys que no treballa (l'any passat suposaren un 53% del total i, fa dos anys, un 50%) i un 6,7% no ha fet feina mai.
- Un 53,6 % no té el graduat escolar.
- Sols el 24 % disposa d'habitatge propi, bé sigui llogat o en propietat, (l'any passat s'enregistrà un 28%).
- Es comptabilitza un 66 % de persones amb algun tipus de problemàtica sanitària , percentatge semblant al de l'any passat.

Accions realitzades.

Les persones ateses en cada un dels dos grups d'accions del programa foren les següents:

	USUARIS AMB EXPEDIENT	USUARIS PUNTUALS	TOTAL USUARIS
Accions en règim tancat	123	215	338
Accions en règim obert i semiobert.	128	96	224
TOTALS	229*	311	540*

*El total d'usuaris és diferent a la suma de persones amb accions en règim tancat i en règim obert donat que hi ha hagut 22 persones amb accions de seguiment que s'han beneficiat del dos grups d'accions

Resulta molt difícil explicar de forma resumida el treball que s'ha realitzat, ja que la diversitat de les persones ateses i l'aposta per l'abordatge individualitzat han generat diferents processos d'inserció amb distints tipus d'acompanyaments, d'intensitat i periodicitat del suport donat i de continguts i objectius de la intervenció.

Així i tot, les taules que vénen a continuació són el reflex, encara que bastant resumit, del volum del treball realitzat tant a nivell individual com grupal i que corresponen sols a les 229 persones amb les que s'ha realitzat un procés de seguiment individual.

Accions per al disseny de projectes d'intervenció individuals

	Nombre d'accions a règim tancat	Nombre d'accions a règim obert i semiob.	Nombre d'accions total
Accions de primeres entrevistes i de diagnòstic	620	448	1.068
Accions d'elaboració i revisió de projectes individuals	167	316	483

TOTALS	787	764	1551
---------------	------------	------------	-------------

Accions d'execució dels projectes d'intervenció individuals..

	Nombre d'usuaris	Nombre d'accions realitzades
Execució de projectes individuals dins de les accions en règim tancat	88	2.237
Execució de projectes individuals dins les accions en règim obert i semiobert	116	6.398
TOTALS	229	8.635

Accions grupals

ACCIÓ	Nombre de participants	Hores de durada (totals)
Treballant el paper (3 grups)	41	939
Obtenció del carnet de conduir	19	194
Tallers capacitació laboral	16	36
Taller de competència prosocial	9	26
Sortides programades	30	28

Accions de coordinació

Altres tipus d'accions realitzades són les coordinacions amb els diferents recursos externs amb els que se treballa per abordar de forma integral cada un dels casos en seguiment. Aquestes coordinacions, realitzades amb l'objectiu de iniciar, mantenir o coordinar el procés d'inserció sociolaboral d'usuaris concrets, han suposat un total de 1574 accions de coordinació.

Recursos emprats.

La coordinació amb professionals, recursos i entitats és fonamental pel desenvolupament d'aquest projecte ja que la feina que se'n realitza precisa de tots els recursos exteriors existents. Durant aquest període s'han mantingut coordinacions amb més de 70 entitats/institucions (i amb diferents recursos dins moltes d'elles) que, com és normal, han estat amb una freqüència i profunditat diferents. Així, durant l'any, hi ha recursos amb els quals ens hem coordinat un sol cop i d'altres amb els quals la relació és molt més habitual, destacant en primer lloc la relació amb els diferents professionals del Centre Penitenciari, amb 680 coordinacions per a casos individuals, a les que s'han d'afegir 2 coordinacions de caire més general amb periodicitat setmanal (una amb la subdirectora de tractament del CP i una altra amb l'equip tècnic de la secció oberta del CP) i altres dues amb caràcter quinzenal (equips tècnics dels mòduls 10 i 12 del CP).

Valoració i perspectives de futur.

Entenem que s'han complert satisfactòriament les previsions del programa i consideram que el treball realitzat ha estat significatiu, tant pel que fa a la quantitat de persones ateses com, sobretot, per la qualitat de l'atenció donada als usuaris de l'itinerari.

La valoració del grau d'assoliment dels objectius de les diferents accions del projecte és molt positiva, més encara si s'avalua el procés de cada un dels usuaris atesos ja que, encara que no s'hagi donat una inserció laboral en tots els casos, sí s'han produït importants millores en tots aquells aspectes que condicionaran directament aquesta futura inserció. A més, el tant per cent d'insercions laborals (74,6%) respecte al total de persones amb les que s'ha realitzat una recerca de feina, tenint en compte les dificultats d'aquest col·lectiu, valoram que es una xifra més que acceptable (més encara quan la resta continua fent procés per arribar a inserir-se).

També s'ha de dir que els processos individuals de les persones que hem atès s'han vist dificultats en moltes ocasions per problemàtiques afegides a les habituals de la població penitenciària i a les que en moltes ocasions no es pot donar una resposta adient donada la manca de recursos existents tant dins del Centre Penitenciari com a la comunitat.

Per altra banda, l'elevat tant per cent de persones amb problemes d'addicions a tòxics dins de la població penitenciària dificulta també molt la nostra tasca, ja que és una problemàtica que s'ha d'abordar abans d'iniciar el procés d'inserció laboral i, en moltes ocasions, coincideix amb necessitat econòmica.

Així, l'aposta per un abordatge integral del procés d'inserció sociolaboral, la flexibilitat de la intervenció, el treball per a l'ampliació de les xarxes de recolzament social, la individualització i la personalització han estat les estratègies claus de la intervenció, sense les quals no s'haguessin pogut abordar les diferents i complexes necessitats dels usuaris. Donat que aquestes estratègies han incidit positivament en la tasca realitzada, consideram fonamental mantenir-les malgrat el temps i dedicació individual a cada usuari que suposen.

El fet de treballar dins del Centre Penitenciari ha suposat, com és evident, que tant la nostra intervenció com el procés de les persones recluses hagin estat condicionats pel funcionament del Centre i del seu reglament. El control i rigidesa del medi penitenciari no sempre permet treballar amb els usuaris tots els aspectes que serien desitjables. També la diferència de criteris amb els diversos professionals del Centre Penitenciari han dut a dificultats en el plantejament dels processos individuals que, habitualment, s'han anat aclarint a partir de la coordinació entre els diferents professionals .

No ha estat fàcil en moltes ocasions compaginar les exigències dels diferents marcs que ens afecten : metodologia de treball del GREC i del projecte del Servei, condicionants i requisits del Centre Penitenciari i directrius i registres del SOIB. Intentar lligar tots ells ens ha dut bastant de temps de dedicació i d'esforç de coordinació .

Malgrat a la reducció de tècnics que hi hagué a l'inici del projecte, valoram que l'equip de professionals ha tingut , en general, una estabilitat que ha ajudat a consolidar la intervenció individual. També s'ha de valorar el treball d'aquest equip en la revisió de casos de forma conjunta, ja que ha suposat un espai tant de revisió de la intervenció realitzada com de formació en els diferents estils i estratègies que apliquen en la pràctica els professionals.

La reducció de tècnics abans esmentada no ha afectat a l'atenció individual donada als usuaris ni al nombre d'usuaris atesos respecte a l'any anterior, ara bé, amb l'ajustament del pressupost i de tècnics, algunes de les accions grupals previstes dins l'itinerari no s'han dut a terme amb la freqüència que a finals del període passat havíem valorat adient.

Per a l'any vinent, l'equip es marca com a fita augmentar la freqüència i varietat de les accions grupals que es duen a terme amb els usuaris, així com trobar noves estratègies per a treballar l'àrea de lleure amb les persones ateses en procés d'inserció.

Per altra banda també es vol aprofundir amb la formació dels tècnics pel que fa al tractament de les drogodependències, així com en el coneixement dels diferents problemes de salut mental, atesa l'elevada freqüència amb que aquestes problemàtiques se presenten a les persones ateses des del Servei.

VIII. TALLER DE NETEJA DE COTXES: APRESENT A TREBALLAR.

DESCRIPCIÓ DEL PROGRAMA.

El taller de "*Neteja de cotxes: aprenent a treballar*" és un programa socioeducatiu del GREC, iniciat el desembre de 1999, que intenta donar resposta a algunes mancances detectades tant per professionals del GREC com per altres entitats que fan feina amb menors.

Des de l'experiència constatem com molts menors es desvinculen abans d'hora del sistema escolar. Això es manifesta a través d'un absentisme significatiu, amb l'assistència sols a algunes assignatures –quan es pot pactar amb el centre escolar- i, de vegades, amb l'abandonament de l'escolarització obligatòria. En aquests casos, els al·lots esperen a complir els 16 anys per començar una formació laboral o bé per treballar.

Des de l'any 2001 tenim un conveni firmat amb la Conselleria d'Educació, per tenir joves en règim d'escolarització compartida. Aquest conveni ens permet que alumnes matriculats a escoles o instituts, puguin assistir al taller en horari escolar. Cal tenir en compte que el menor només assisteix unes hores determinades al taller, les altres les realitza a l'escola. La principal finalitat del conveni és treballar conjuntament per prevenir o tractar l'absentisme total o crònic.

Al taller es treballen els hàbits necessaris per a la integració social i laboral dels menors, tant en el cas que vulguin seguir cursos de formació com en el cas que elegeixin incorporar-se al món laboral; de la mateixa manera també es reforça els al·lots per continuar amb el període d'escolarització obligatòria.

El taller, al qual es fa el simulacre d'una empresa de rentat de cotxes, no s'ofereix de cara al públic com a tal. Els clients són els socis del GREC, voluntaris i treballadors de l'associació i altres persones conegudes. El donatiu que es lliura a canvi de la neteja del cotxe és una de les principals eines educatives ja que es té en compte la qualitat i el ritme de feina dels joves i es treballa amb l'educador la repartició dels ingressos.

OBJECTIUS.

- Potenciar el desenvolupament personal i social del jove perquè pugui fer front a les dificultats d'inserció social i laboral.

- Adquirir i/o reforçar la formació bàsica dels menors que els capaciti per afrontar la vida activa amb autonomia.
- Adquirir els coneixements i habilitats necessaris per inserir-se al mercat laboral.

POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Al·lots i al·lotes de 13 a 18 anys amb fracàs escolar, manca d'habilitats socials i/o d'actituds necessàries per a una futura incorporació laboral i pèrdua de la motivació per aprendre.

METODOLOGIA.

Cal destacar que el treball es planteja sempre de forma conjunta amb el professional de referència que deriva el menor i que ho fa amb uns objectius clars que marcaran la intervenció des del taller.

El principal criteri metodològic d'intervenció amb cada menor és la personalització a partir de l'elaboració d'un Pla d'Intervenció Individualitzat; això implica coordinar-se amb el professional de referència a fi de valorar l'adequació del projecte a les mancances del menor, així com les prioritats de treball i el moment convenient per a una possible derivació a altres recursos formatius i/o d'inserció.

Fer que els al·lots se sentin responsables de la gestió del taller, tant en la comptabilitat, com en l'atenció al client, en el manteniment dels fulls de registre, dels productes de neteja i de l'ordre i manteniment general del taller també és una altra estratègia metodològica important.

A més, l'assemblea és una altra eina fonamental perquè funcioni l'autorregulació del taller. En aquesta reunió de grup s'estableixen les normes del taller i es consensuen els aspectes essencials pe al seu bon funcionament.

A partir de l'assemblea, l'educador intenta regular el grup i fer que es respectin els acords pactats.

Una reunió setmanal entre l'educador del taller i el director del programa permet valorar i reajustar les diferents intervencions.

FONTS DE FINANÇAMENT.

Fundació Sa Nostra, Govern Balear (Conselleria d'Educació i Cultura i Conselleria de Presidència i Esports), Ajuntament de Palma i Institut de Serveis Socials i Esportius de Mallorca.

AVALUACIÓ 2005.

Perfil i nombre d'usuaris.

A través de les següents taules, intentarem donar a conèixer les principals dades sobre les característiques dels usuaris que han participat en el programa al llarg de l'any 2005. Durant aquest període s'ha atès un total d'onze joves, 8 d'ells han estat noves admissions i altres 3 han continuat al taller des de l'any anterior.

Les taules següents resumeixen les característiques dels joves atesos durant l'any 2005.

Nombre d'usuaris atesos.

	Nombre de Joves
Demandes realitzades	12
Admissions	8
Joves atesos	11

Edat dels joves en el moment d'entrada al taller .

	Nombre de joves
14 anys	4
15 anys	5
16 o més	2
Total	11

Temps d'intervenció amb els joves.

	Temps d'intervenció total *	Temps d'intervenció 2005 **
Menys de dos mesos	3	3
De tres a cinc mesos	5	6
De sis a onze mesos	2	2
Dotze mesos o mes	1	0

* Nombre de mesos totals d'intervenció amb el menor, tenint en compte també els anteriors a 2005

** Nombre de mesos d'intervenció només al llarg de 2005.

Característiques dels joves en el moment de la seva entrada al taller

SITUACIONS DETECTADES	Nº CASOS
Abandonament de l'escolaritat (joves no matriculats) abans dels 16 anys.	5
Dificultats d'aprenentatge (en els casos en què continuen acudint al Centre Escolar).	8

Absentisme	6
Manca d'interès i motivació per aprenentatges escolars	10
Problemes de comportament i incompliment de normes escolars	6
Conflictes intrafamiliars	9
Dificultats econòmiques	3
Falta d'habilitats socials	4
Baixa autoestima	7
Falta de constància	8
Delictes denunciats, mesures judicials	5
Addiccions a substàncies il·legals	5
Internament a centres de reforma o de protecció	4
Discapacitat intel·lectual	2

Centres educatius i entitats que han derivat els joves

DELS JOVES ATEOS DURANT L'ANY 2005	
	Número de joves
Col·legi el Temple	4
IES Guillem Sagrera	1
Col·legi St. Vicenç de Paul	1
IES Aurora Picornell	1
IES Josep Sureda i Blanes	1
Programa d'educadors familiars (GREC)	1
Programa Llar funcional per a adolescents (GREC)	2
TOTAL	11
DE LES DEMANDES REBUDES QUE NO S'INCORPOREN AL TALLER	
	Número de joves
Col·legi El Temple	1
Centre educatiu Es Fusteret	1
Servei de Menors (Govern Balear)	1
IES Binissalem	1
TOTAL	4

Accions realitzades.

Dins la dinàmica quotidiana al taller, hi ha unes activitats que s'han realitzat habitualment com, per exemple, les assemblees, la neteja del taller, la compra d'estris o material, les tutories i, evidentment, la neteja dels cotxes.

Les assemblees estan previstes amb una periodicitat setmanal, encara que en alguns moments d'aquest període s'ha allargat aquesta periodicitat en funció de la dinàmica del grup de joves, realitzant-se les tutories individuals i les compres d'estris i material en funció de les necessitats de cada moment.

La neteja del Taller s'ha complementat enguany amb activitats de manteniment del mateix, sobretot de pintura.

L'activitat principal, la neteja de cotxes, s'ha mantingut de forma contínua durant tot el període –a excepció dels períodes de vacances de l'educador del taller-. El nombre de cotxes que s'han netejat diàriament ha oscil·lat normalment entre 1 i 3, encara que alguns dies no s'ha netejat cap cotxe i, d'altres, s'ha arribat fins a 4. Aquesta activitat s'ha anat regulant diàriament en funció del nombre d'al·lots assistents al taller, de les activitats programades, del moment i motivació del grup de participants i, és clar, en funció del nombre de persones que han requerit el servei de neteja.

Però a més, menys freqüentment, s'han realitzat activitats extraordinàries, dins o fora del taller, amb l'objectiu de facilitar un nou marc de relació educativa per al jove i l'educador, deixant per un dia de banda els límits i les normes del taller. Aquest fet converteix les activitats extraordinàries, en espais idonis per complementar l'observació de cada jove i establir nous contextos en la relació educativa, sovint mediatitzada per la dinàmica del taller.

A continuació relacionam les activitats realitzades. Cal tenir en compte que hi ha activitats que s'han realitzat més d'una vegada al llarg de l'any.

ACTIVITATS
Excursions a la Serra
Recerca de materials de neteja
Sortides a la platja
Sortida en vaixell amb Joves Navegants
Visites a recursos d'oci i lleure
Futbol
Participació a aula d'informàtica
Visites a recursos formatius
Taller de grafitis

Pel que fa als objectius treballats específicament amb cada un dels al·lots des del taller, destacam de forma resumida els més significatius

OBJECTIUS	N. DE CASOS
Millorar els hàbits i capacitats prelaborals	8
Desenvolupar les habilitats socials i de comunicació	4
Coneixement d'alternatives formatives i laborals, orientació	5
Fomentar la continuïtat a l'institut	6
Millorar l'autoestima	6
Motivació cap a la formació	2

Valoració i perspectives de futur.

Durant aquest període no ha estat possible ampliar el temps d'intervenció des del programa, tal i com hagués estat desitjable, arribant així a un major nombre d'al·lots i, a l'hora, a fer una intervenció més ampla i continuada.

Aquesta ampliació no s'ha dut a terme ja que no s'ha trobat el finançament adient, malgrat hagin estat moltes les entitats i administracions que han donat suport econòmic a aquest projecte, el total de les subvencions adjudicades no ha estat suficient per poder millorar l'horari del taller, que s'ha mantingut obert 2 dies a la setmana com als períodes anteriors.

En quant a la intervenció realitzada, amb aquest període hem pogut confirmar un any més com aquest programa és un recurs educatiu vàlid, que reforça el procés que viu el menor en situació de dificultat o conflicte social durant la seva escolaritat o, en el cas de que ja l'hagi abandonada, que li ajuda a afrontar la futura incorporació a altres recursos de formació i/o al món del treball.

Volem destacar el fet del treball coordinat amb els altres recursos que estan fent feina amb cada un dels al·lots. Si la coordinació amb els diferents recursos que intervenen en un cas es sempre important, en el cas de Taller resulta imprescindible per al bon procés dels participants. Donat que aquest programa té una limitació horària en quant a la seva intervenció, el treball amb els joves resulta molt més profitós quan hi ha una feina conjunta amb altres professionals que, paral·lelament, van treballant aquells aspectes i àmbits del jove als que el Taller no arriba.

Al contrari, la falta d'un professional de referència que intervingui fora de l'àmbit del Taller amb els joves, ha dificultat de forma important l'abordatge dels diferents elements del seu context que influeixen de forma negativa en la seva participació al Taller.

Per acabar, volem valorar de forma molt positiva la intervenció que s'ha dut a terme durant aquest any, tant per l'assoliment dels objectius educatius del participants com pel nombre de casos atesos.

Així i tot, la creació a finals d'aquest any de nous recursos que atenen el mateix grup de joves al que ens dirigim, a més de les dificultats constatades per a obtenir un finançament

adient, farà necessari que en el proper període s'obri un procés de valoració per a definir si aquest recurs continua donant resposta a les necessitats dels joves amb processos de fracàs escolar , amb desmotivació per aprendre i, en general, amb exclusió social o risc de patir-la.

IX. ESTUDI DE NECESSITATS I DISSENY DE PROPOSTA D'INTERVENCIÓ PER A RECLUSOS AMB PROBLEMES DE SALUT MENTAL.

DESCRIPCIÓ DEL PROGRAMA.

Aquest projecte neix de les dificultats detectades a partir de la nostra experiència que condicionen els processos d'inserció de les persones amb problemes "severs" de salut mental internes al centre penitenciari. Davant aquestes necessitats d'intervenció específiques ens plantejarem quina resposta podríem donar des del GREC i, aleshores, ens adonarem que no coneixíem bé les característiques d'aquesta població en quant a grau d'autonomia, motivació, possibilitats d'intervenció i accés a recursos existents en presó... i també desconecíem el tractament i seguiment mèdic-psiquiàtric real d'aquests interns dins de la presó ni les possibilitats i recursos del centre penitenciari per a realitzar-lo.

Així, aquest projecte consisteix en la realització de l'estudi de les necessitats i de la situació d'aquest grup específic de població per posteriorment dissenyar un projecte d'intervenció adient, adaptat a aquest col·lectiu i al context penitenciari.

Durant el període que comprén la present memòria (de juliol a desembre de 2006), també s'han realitzat activitats de formació del nostre personal sobre qüestions referides a la intervenció amb persones amb problemes de salut mental .

OBJECTIUS.

L'objectiu d'aquest estudi és analitzar la situació, problemàtica i nivell d'atenció de les persones amb malalties mentals que es troben al Centre Penitenciari de Palma, per a posteriorment dissenyar un projecte d'inserció adient a les possibilitats d'aquests interns i a les característiques del Centre Penitenciari.

POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Reclusos del centre penitenciari amb problemes de salut mental.

METODOLOGIA.

Hem enfocat l'estudi com investigació-acció participativa. S'han tingut en compte els diferents punts de vista tant dels professionals de presó, com d'entitats que hi fan feina, com dels propis interns davant la situació dels malalts mentals a presó i s'ha cercat la implicació dels professionals del centre penitenciari durant tot el procés de la investigació.

No ha estat un estudi exhaustiu, hem volgut que tingui un caire qualitatiu, per donar protagonisme al grup que s'està estudiant i als professionals implicats, recollint les seves opinions i imatges respecte a la realitat que es viu en el centre. Vàrem extreure les dades significatives mitjançant:

- L'observació activa
- La realització de entrevistes tant a reclusos com a professionals

Com és un estudi que, a partir del treball amb els subjectes amb problemàtica de salut mental, pretén establir línies d'intervenció educativa, l'hem fonamentat en una metodologia individualitzada en la que els processos, la història i la situació personal de cadascú es vegin reflectits.

Donada la dificultat del medi penitenciari i la seva opacitat, el treball en xarxa i la flexibilitat han estat imprescindibles per dur endavant un estudi d'aquestes característiques.

FONTS DE FINANÇAMENT.

Fundació Luis Vives i Fundació Sa Nostra.

AVALUACIÓ 2005.

Durant el 2005 s'ha realitzat tota la recollida d'informació i la primera fase de formació dels professionals.

Valoram molt positivament la creació, a partir de la feina realitzada, d'una xarxa de relacions entre els diferents professionals implicats en l'atenció als reclusos amb problemes de salut mental que creiem facilitarà molt la futura intervenció que es pugui realitzar amb aquest col·lectiu dintre de la presó.

Respecte a la formació realitzada ens ha permès conèixer altres experiències d'intervenció amb aquest col·lectiu fora de la nostra comunitat. També hem aprofundit en el coneixement de l'estructura i característiques de la xarxa de recursos de salut mental de les Illes Balears.

X. QUADRES FINANÇAMENT ASSOCIACIÓ ANY 2005

QUADRE RESUM:

INGRESSOS	1.792.362,68
SUBVENCIONS CAPITAL	7.735,64
TOTAL FINANÇAMENT ANY 2005	1.800.098,32
DESPESES	1.801.261,91
INVERSIONS EQUIPAMENTS	7.735,64
TOTAL FONTS APLICATS ANY 2005	1.808.997,55
EXCEDENT NEGATIU (INGRESSOS – DESPESES)	8.899,23

FONS FINANÇAMENT:

INGRESSOS PER AL PROGAMA SOCIOEDUCATIU AMB EDUCADORS DE CARRER (INC. SUPORT ESC.)		475.595,88
MINISTERIO TRABAJO Y ASUNTOS SOCIALES IRPF	36.526,2 7	
CONSELLERIA DE PRESIDENCIA I ESPORTS GOVERN BALEAR (DIR. GEN. JOVENTUT)	3.313,92	
CONSELLERIA DE SALUT I CONSUM	7.228,00	
MANCOMUNITAT DES RAIGUER	70.515,8 0	
AJUNTAMENTS DE MALLORCA (ARTÀ, BUNYOLA, ESPORLES, LLUCMAJOR, MANACOR, PALMA, PUIGPUNYENT I SÓLLER)	342.009, 89	
PARRÒQUIA DE SANT ROC (SON ROCA)	16.002,0 0	
APORTACIONS USUARIS PER ACTIV	0,00	
INGRESSOS PER AL PROGAMA LLAR FUNCIONAL		289.786,74
MINISTERIO TRABAJO Y ASUNTOS SOCIALES IRPF	150.718, 07	
INSTITUT DE SERVEIS SOCIALS DE MALLORCA	138.995, 67	

USUARIS LLAR	73,00	
INGRESSOS PER AL PROGRAMA D'EMANCIPACIÓ		84.760,47
MINISTERIO TRABAJO Y ASUNTOS SOCIALES IRPF	36.000,00	
CONSELLERIA PRESIDENCIA I ESPORTS DEL GOVERN BALEAR (DIR.GEN.JOVENTUT)	3.438,60	
INSTITUT DE SERVEIS SOCIALS DE MALLORCA	44.427,87	
APORTACIÓ USUARIS	470,00	
"CLIENTS" TALLER CUINA	424,00	
INGRESSOS PER AL PROGRAMA D'EDUCADORS FAMILIARS		272.434,41
CONSELLERIA PRESIDENCIA I ESPORTS DEL GOVERN BALEAR (DIR.MENORS I FAMILIA I DIR. JOVENT.)	5.892,27	
INSTITUT DE SERVEIS SOCIALS DE MALLORCA	214.523,10	
MANCOMUNITAT DES RAIGUER	21.332,40	
AJUNTAMENT DE PALMA	24.051,64	
FEDERACIO D'ENTITATS SOCIALS DE LA COMARCA DE SOLLER	6.545,00	
INGRESSOS VARIS ED FAMILIARS	90,00	
INGRESSOS PER AL SERVEI D'OCUPACIÓ DE LA MANCOMUNITAT DES RAIGUER (INC. ACCIONS OLOAS)		189.645,31
MANCOMUNITAT DES RAIGUER	189.645,31	
INGRESSOS PER AL PROGRAMA D' INSERCIÓ SOCIOLABORAL EN EL CENTRE PENITENCIARI (INCLOU INGRESSOS TALLER PAPER A PRESO)		442.203,28
CONSELLERIA DE TREBALL I FORMACIO DEL GOVERN BALEAR (INSERCIÓ SOCIOLABORAL EN EL CENTRE PENITENCIARI)	433.033,14	
CONSELLERIA DE PRESIDENCIA I ESPORTS DEL GOVERN BALEAR (DIR.GEN JOVENTUT) PER A TALLER PAPER	2.161,66	
INSTITUT DE SERVEIS SOCIALS I ESP. DE MALLORCA	2.318,00	
FUNDACIO SA NOSTRA (PER A TALLER PAPER)	2.221,00	
INGRESSOS PRODUCTES TALLER PAPER	2.469,48	

INGRESSOS PER AL PROGRAMA TALLER DE NETEJA D'AUTOMÒBILS		23.637,75
CONSELLERIA D'EDUCACIO GOVERN BALEAR	9.000,00	
CONSELLERIA DE PRESIDENCIA I ESPORTS DEL GOVERN BALEAR (DIR.GEN. JOVENTUT)	2.034,50	
INSTITUT DE SERVEIS SOCIALS DE MALLORCA	6.640,00	
AJUNTAMENT DE PALMA	2.000,00	
FUNDACIO SA NOSTRA	2.992,00	
"CLIENTS"	971,25	
INGRESSOS PER A L'ESTUDI DE NECESSITATS I DISSENY D'UN PROJECTE PER A LA POBLACIÓ DEL CENTRE PENITENCIARI AMB PROBLEMES DE SALUT MENTAL		8.877,69
FUNDACIÓN LUIS VIVES	8.877,69	
ALTRES INGRESSOS ENTITAT		13.156,79
QUOTES SOCIS	3.557,00	
INGRESSOS FORMACIÓ	1.160,00	
SUBVENCIONS ENTITAT	352,24	
DONACIONS	346,80	
INTERESSOS BANC	19,79	
INGRESSOS EXTRAORDINARIS	2.017,37	
INGRESSOS ALTRES EXERCICIS	191,50	
SUBV. CAPITAL TRASPASSEDES A EXERCICI	5.512,09	
TOTAL FINANÇAMENT		
TOTAL FINANÇAMENT ANY 2005		1.800.098,32

APLICACIÓ DE FONDS:

COMPRES BENS DESTINATS A L'ACTIVITAT	17.803,25
ARRENDAMENTS	12.994,52
REPARACIONS I CONSERVACIONS	8.149,00
PROFESSIONALS INDEPENDENTS	14.343,49
ASSEGURANCES	3.365,34
PUBLICITAT I PROPAGANDA	1.412,81
SUBMINISTRAMENTS	5.495,83
ALTRES SERVEIS	23.156,66
TRIBUTS	1.121,97
DESPESES PERSONAL	1.657.518,62
AJ. METAL., DESP ACTIVITATS I VARIS	43.283,53

DESPESES FINANCERES	4.996,54
DESPESES EXTRAORDINÀRIES	40,06
DOTACIÓ AMORTITZACIONS	7.580,29
TOTAL DESPESES	1.801.261,91
INVERSIONS EQUIPAMENT	7.735,64
TOTAL FONS APLICATS ANY 2005	1.808.997,55